

Factors Influencing Iran's Accession to International Copyright Treaties: Enablers and Obstacles

Negin Pashootan¹ , Nadjla Hariri² , Dariush Matlabi³
Fahimeh Babalhavaeji⁴ , Satar Zarkalam⁵

Abstract

Purpose: This research seeks to determine the factors that affect Iran's participation in international copyright treaties. Such participation is considered crucial for effective interaction with global markets, due to the significant role of copyright in safeguarding intellectual creations and promoting the growth of creative industries.

Method: This research is applied in nature and utilizes a qualitative methodology. The approach is meta-synthesis, which facilitates thorough and systematic examination of qualitative texts, enabling the amalgamation of existing findings, the extraction of essential concepts and underlying patterns, and the formulation of new insights derived from prior studies. The data sources for this research encompassed scholarly articles, theses, books, and other pertinent research materials in both Persian and non-Persian languages. From an initial collection of 4,937 academic records, a screening process was implemented based on criteria including duplication, absence of full-text access, and irrelevance to the research inquiry. In the end, 51 sources were chosen as the final sample for in-depth analysis. Considering the intricacy of the subject matter and the variety of sources, meta-synthesis was recognized as the most appropriate method for a thorough analysis.

Findings: The analysis revealed that four dimensions—economic (4 enablers, 4 obstacle factors), cultural (6 enablers, 3 obstacle factors), political (2 enablers, 5 obstacle factors), and legal (8 enablers, 2 obstacle factors)—are essential in the accession process. Within the economic dimension, issues like Iran's minimal participation in the global market and a lack of adherence to economic mechanisms were noted, while the enhancement of trade infrastructure was recognized as an enablers element. In terms of culture, the frailty of the publishing sector was identified as a significant obstacle, although the improvement of management infrastructure could open up new avenues. From a political standpoint, economic sanctions and certain overarching governance perspectives presented major challenges; However, bolstering international credibility could serve as an incentive for accession. Legally, shortcomings in the Berne Convention and structural difficulties were considerable barriers, yet the adaptability of treaties for developing nations might facilitate the accession process.

Conclusion: Accession to international copyright treaties is shaped by various economic, cultural, political, and legal factors. While the growth and enhancement of creative industries without such accession—essential for effective engagement with global markets and the exchange of ideas—encounters significant obstacles, it is crucial to bolster the relevant infrastructures across all dimensions before any decision-making. Iran's entry into these treaties would not only protect the legal rights of creators but also enhance international collaboration, draw investment into creative sectors, and promote sustainable economic development. Furthermore, it could improve global confidence in Iran's legal and economic frameworks and raise the nation's profile in international contexts. Consequently, the implementation of comprehensive and forward-thinking policies regarding accession is deemed an essential requirement.

Keywords

Literary and artistic ownership, copyright, publishing rights, Berne Convention, factors influencing accession to international treaties

Citation: Pashootan, N., Hariri, N., Matlabi, D., Babalhavaeji, F., & Zarkalam, S. (2026). Factors Influencing Iran's Accession to International Copyright Treaties: Enablers and Obstacles. *Librarianship and Information Organization Studies*, 37(2), 95-138.
Doi: 10.30484/nastinfo.2025.3803.2337

Article Type: Research Article

Article history:

Received: 28 May 2025

Revised: 17 July 2025

Accepted: 15 Aug. 2025

Available online: 06 Aug. 2026

1. Ph.D. Student, Information and Knowledge Management, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.
n_pashootan@yahoo.com

2. Professor, Faculty of Humanities, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.
nadjlahariri@gmail.com

3. Associate Professor, Department of Educational Science, Yadegar-e-Imam Khomeini (RAH) Shar-e Rey Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran (Corresponding Author).
dariushmatlabi@iau.ac.ir

4. Associate Professor, Faculty of Humanities, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.
f.babalhavaeji@gmail.com

5. Associate Professor, Faculty of Humanities, Shahed University, Tehran, Iran.
sattarzarkalam@gmail.com

Publisher: National Library and Archives of I.R. of Iran
© The Author(s).

Introduction

Copyright protection constitutes a core element of intellectual property systems and plays a fundamental role in fostering creativity, innovation, and cultural development. In today's knowledge-based economy, international copyright treaties provide a common legal framework for protecting literary and artistic works while enabling the cross-border exchange of knowledge and cultural products.

As cultural and creative industries become increasingly integrated into global markets, accession to international copyright agreements has gained strategic importance for many countries. Although Iran is a member of the World Intellectual Property Organization (WIPO), it has not yet joined major international copyright treaties. This situation has generated ongoing debates regarding the potential opportunities and challenges of accession.

While previous studies have addressed the legal, economic, cultural, and political dimensions of copyright protection, an integrated synthesis of the factors influencing Iran's accession remains limited. Therefore, this study examines the key enablers and obstacles affecting Iran's accession to international copyright treaties.

Purpose

This study aims to identify, classify, and integrate the factors influencing Iran's accession to international copyright treaties. By synthesizing existing literature, it develops a comprehensive framework of enablers and obstacles to support policymakers, legal experts, and cultural stakeholders in evaluating future policy options.

Method

This applied research employed a meta-synthesis approach. Relevant Persian and international studies on copyright, intellectual property rights, and international copyright agreements were systematically reviewed. A total of 4,937 records were initially retrieved from academic databases. After removing duplicates, excluding studies without full texts, and eliminating irrelevant sources, 51 studies were selected for final analysis. To assess study quality, criteria such as clarity of objectives, methodological coherence, accuracy of data analysis, and credibility of findings were used. Inter-coder agreement

was applied to ensure the reliability of the qualitative analysis, yielding a coefficient of 0.82. Given the complexity and heterogeneity of the sources, a meta-synthesis approach was selected for conducting a comprehensive analysis.

Findings

The analysis identified a total of 114 concepts and 34 categories as influencing factors related to Iran's accession to international copyright treaties. These were synthesized into four main dimensions: economic, cultural, political, and legal factors. The findings show that the accession process is shaped by a combination of enablers and obstacles across all dimensions, reflecting the multidimensional and interdependent nature of the phenomenon (see Table 1).

Overall, the results indicate that each dimension contains both facilitating conditions and structural constraints that jointly influence the feasibility and effectiveness of accession. In the following sections, these factors are presented in detail.

From an economic perspective, several conditions appear to support the accession process. Economic enablers include "Preparation of commercial-financial infrastructure", "Low accession costs", "Targeted government subsidies", and "Positive economic consequences". In contrast, certain structural and market-related constraints may impede this process. Economic obstacles include "Low share of Iran in global markets", "Lack of awareness among cultural actors", "The state-led nature of the cultural economy", and "Negative economic consequences".

In the cultural domain, both institutional capacities and sector-specific challenges play a key role in shaping accession outcomes. Cultural enablers include "Preparation of managerial infrastructure", "Establishment of collective management organizations", "High cultural and artistic capacity", "Willingness of certain publishers to agree", and "Positive cultural consequences". However, existing structural weaknesses within the cultural sector may reduce the effectiveness of accession-related reforms. Cultural obstacles include "Weakness of domestic publishing and publishers", "Cultural obstacles to supporting cultural and artistic industries", and "Negative cultural consequences".

At the political level, institutional readiness and external conditions jointly shape the accession process. Political enablers include "Preparation of political infrastructure" and "Positive political

consequences". Nevertheless, several contextual and structural challenges continue to act as significant barriers. Political obstacles include "Government neglect of the cultural and artistic sector", "Negative impact of economic sanctions on accession", "Religious issues", "Macro-level attitudes as an obstacle to accession", and "Negative political consequences".

From a legal perspective, both international alignment and domestic institutional capacity are key determinants of accession feasibility. Legal enablers include "Global consensus on international treaties as a factor encouraging accession", "Increasing legal awareness among activists and stakeholders", "Flexibility of international treaties for developing countries", "Preparing legal infrastructures", "Utilizing international experiences in the field of copyright", "Existing research support in the field of accession", "Strength of domestic copyright laws", and "Positive legal consequences". On the other hand, certain limitations within both international frameworks and domestic legal structures may create important challenges. Legal obstacles include "Shortcomings of the Berne Convention" and "The existence of legal and structural challenges".

Table 1. Enablers and Obstacles Influencing Iran's Accession to International Copyright Treaties

	Enablers	Obstacles
Economic	Preparation of commercial-financial infrastructure; low accession costs; targeted government subsidies; positive economic consequences	Low share of Iran in global intellectual property markets; lack of awareness among cultural actors; state-led cultural economy; negative economic consequences
Cultural	Preparation of managerial infrastructure; establishment of collective management organizations; high cultural and artistic capacity; willingness of certain publishers to agree; positive cultural consequences	Weakness of domestic publishing sector; cultural Obstacles to supporting cultural and artistic industries; negative cultural consequences
Political	Preparation of political infrastructure; positive political consequences	Government neglect of the cultural and artistic sector; negative impact of economic sanctions on accession; religious issues; macro-level attitudes as an obstacle; negative political consequences

	Enablers	Obstacles
Legal	Global consensus on international treaties as an encouraging factor; increasing legal awareness among stakeholders; flexibility of international treaties for developing countries; preparation of legal infrastructure; utilization of international experience in copyright; existing research support; strength of domestic copyright laws; positive legal consequences	Shortcomings of the Berne Convention; existence of legal and structural challenges

These findings provide a comprehensive basis for understanding the multidimensional nature of accession and highlight the importance of adopting integrated and coordinated policy approaches across all relevant economic, cultural, political, and legal domains to ensure effective and sustainable implementation.

Conclusion

Accession to international copyright treaties is influenced by a complex combination of economic, cultural, political, and legal factors. While such accession provides important opportunities for strengthening creative and cultural industries, improving the protection of intellectual property rights, and facilitating more effective engagement with global markets and knowledge exchange networks, its absence is associated with significant structural and institutional challenges. The findings indicate that strengthening the relevant infrastructures across all dimensions is a key prerequisite for effective decision-making and sustainable policy implementation. In addition, non-accession may result in reduced international credibility, limited access to global cultural and creative markets, weakened participation in international cooperation, and constraints on scientific, cultural, and economic exchange. Overall, successful accession requires coordinated institutional reforms, capacity building, and gradual, well-planned policy development aimed at ensuring long-term effectiveness and sustainability.

Author Contributions

All authors contributed equally to the conceptualization of the article

and writing of the original and subsequent drafts. All authors have read and agreed to the published version of the manuscript.

Data Availability Statement

Data are available on request from the authors.

Acknowledgements

The authors would like to thank anonymous referees for their constructive comments.

Ethical Considerations

The authors avoided data fabrication, falsification, and plagiarism, and any form of misconduct.

Funding

This research did not receive any specific grant from funding agencies in the public, commercial, or not-for-profit sectors.

Conflict of Interest

The authors declare no conflict of interest.

Declaration of AI Use

The authors reviewed and edited all content generated by ChatGPT and take full responsibility for the final manuscript.

عوامل مؤثر بر پیوستن ایران به معاهدات بین‌المللی حق مؤلف:

تسهیل‌کننده‌ها و بازدارنده‌ها

نگین پشوتن^۱ | نجلا حریری^۲ | داریوش مطلبی^۳ | فهیمه باب‌الحوائجی^۴

ستار زرکلام^۵

چکیده

هدف: این پژوهش باهدف شناسایی عوامل مؤثر بر الحاق ایران به معاهدات بین‌المللی حق مؤلف انجام شده است؛ چرا که این الحاق، باتوجه به نقش حق مؤلف در حمایت از آثار فکری و توسعه صنایع خلاق، شرطی اساسی برای تعامل مؤثر با بازارهای جهانی است.

روش: این پژوهش از نوع کاربردی بوده و با رویکرد کیفی انجام شده است. روش به‌کاررفته در این تحقیق، فراترکیب است که امکان بررسی عمیق و نظام‌مند متون کیفی را فراهم می‌کند و اجازه می‌دهد تا با تلفیق یافته‌های موجود، مفاهیم کلیدی و الگوهای پنهان استخراج و بینش‌های نوینی از دل پژوهش‌های پیشین به دست آید. منابع تحقیق شامل مقالات علمی، پایان‌نامه‌ها، کتاب‌ها و سایر اسناد پژوهشی مرتبط به زبان‌های فارسی و غیرفارسی بودند. پس از گردآوری اولیه ۴۹۳۷ مدرک علمی، مرحله غربالگری بر اساس معیارهایی نظیر تکراری بودن، عدم دسترسی به متن کامل و نامرتب بودن با سؤال تحقیق انجام شد. در نهایت، ۵۱ منبع به‌عنوان نمونه نهایی انتخاب و برای تحلیل دقیق‌تر مورد استفاده قرار گرفتند. باتوجه به پیچیدگی موضوع و تنوع منابع، روش فراترکیب مناسب‌ترین گزینه برای تحلیل جامع این پژوهش است.

یافته‌ها: تحلیل متون نشان داد که ابعاد اقتصادی (۴ مقوله تسهیل‌کننده و ۴ مقوله بازدارنده)، فرهنگی (۶ مقوله تسهیل‌کننده و ۳ مقوله بازدارنده)، سیاسی (۲ مقوله تسهیل‌کننده و ۵ مقوله بازدارنده) و حقوقی (۸ مقوله تسهیل‌کننده و ۲ مقوله بازدارنده) بر فرایند الحاق تأثیرگذارند. در بُعد اقتصادی، چالش‌هایی مانند سهم اندک ایران از بازار جهانی و بی‌توجهی به سازوکارهای اقتصادی مطرح است، درحالی‌که بهبود زیرساخت‌های تجاری می‌تواند به‌عنوان عاملی تسهیل‌کننده عمل کند. در بُعد فرهنگی، ضعف صنعت نشر از موانع جدی به شمار می‌آید، اما با آماده‌سازی زیرساخت‌های مدیریتی می‌توان فرصت‌هایی ایجاد کرد. در بُعد سیاسی، تحریم‌های اقتصادی و برخی نگرش‌های کلان حاکمیتی به‌عنوان چالش‌هایی مهم محسوب می‌شوند، اما تقویت اعتبار بین‌المللی می‌تواند انگیزه‌ای برای الحاق باشد. در بُعد حقوقی نیز، کاستی‌های کنوانسیون برن و چالش‌های ساختاری از موانع مهم به شمار می‌آیند، درحالی‌که انعطاف معاهدات برای کشورهای در حال توسعه می‌تواند مسیر الحاق را هموار سازد.

نتیجه‌گیری: الحاق به معاهدات بین‌المللی حق مؤلف، تحت تأثیر ابعاد اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و حقوقی است. اگرچه توسعه و تقویت صنایع خلاق بدون الحاق به این معاهدات - به‌عنوان پیش‌شرط تعامل مؤثر با بازارهای جهانی و تبادل ایده‌ها و اندیشه‌ها - با چالش‌هایی مواجه است، ولی پیش از هر تصمیم‌گیری، تقویت زیرساخت‌های اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و حقوقی ضرورت دارد. الحاق ایران به این معاهدات، علاوه بر حفظ حقوق قانونی خالقان، باعث تقویت تعاملات بین‌المللی، جذب سرمایه‌گذاری در صنایع خلاق و رشد اقتصادی پایدار خواهد شد؛ همچنین می‌تواند زمینه‌ساز افزایش اعتماد جهانی به نظام حقوقی و اقتصادی ایران شده و به ارتقاء جایگاه کشور در عرصه‌های بین‌المللی کمک کند. ازاین‌رو، اتخاذ سیاست‌های جامع و آینده‌نگر در راستای پیوستن به این معاهدات، ضرورتی انکارناپذیر تلقی می‌شود.

کلیدواژه‌ها

مالکیت ادبی و هنری، حق مؤلف، حق نشر، کنوانسیون برن، عوامل مؤثر بر الحاق به معاهدات بین‌المللی

استناد: پشوتن، نگین؛ حریری، نجلا؛ مطلبی، داریوش؛ باب‌الحوائجی، فهیمه و زرکلام، ستار (۱۴۰۵). عوامل مؤثر بر پیوستن ایران به معاهدات بین‌المللی حق مؤلف: تسهیل‌کننده‌ها و بازدارنده‌ها. *مطالعات کتابداری و سازماندهی اطلاعات*، ۳۷ (۲)، ۹۵-۱۳۸.

Doi: 10.30484/nastinfo.2025.3803.2337

۱ دانشجوی دکتری، مدیریت اطلاعات و دانش، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران؛
n_pashootan@yahoo.com

۲ استاد، دانشکده علوم انسانی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران؛
nadjlahariri@gmail.com

۳ دانشیار، گروه علوم تربیتی، واحد یادگار امام خمینی (ره)، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (نویسنده مسئول)؛
dariushmatlabi@iauc.ac.ir

۴ دانشیار، دانشکده علوم انسانی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران؛
f.babalhavaeji@gmail.com

۵ دانشیار، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه شاهد، تهران، ایران؛
sattarzarkalam@gmail.com

فصلنامه مطالعات کتابداری و سازماندهی اطلاعات، ۳۷ (۲)، تابستان ۱۴۰۵

نوع مقاله: پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۳/۰۷

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۰۴/۲۶

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۵/۲۴

تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۵/۱۵

ناشر: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
© نویسندگان

مقدمه

مالکیت فکری نمایانگر خلاقیت و نوآوری انسانی است و مفهومی نوظهور محسوب نمی‌شود. در حقیقت، از زمان آغاز زندگی بشر، مالکیت فکری وجود داشته؛ چراکه تفکر و اندیشه همواره بخشی از ذات انسان بوده است. انسان با استفاده از قدرت تفکر خود به نیازهای مختلف پاسخ داده و در طول تاریخ، همواره در پی حفظ و بهره‌برداری از دستاوردهای فکری و خلاقانه‌اش بوده است. در دنیای امروز، گسترش ارتباطات از طریق اینترنت و دسترسی آسان به حجم وسیعی از اطلاعات، باعث شده تا مسائل مربوط به سوءاستفاده از آثار و دستاوردهای دیگران، مالکیت معنوی و ضرورت حفاظت از آن در سطوح ملی، منطقه‌ای و جهانی به‌طور فزاینده‌ای مورد توجه قرار گیرد (منصوری طهرانی و شاهسوندی، ۱۴۰۳). تأکید نظام مالکیت فکری بر این نکته است که آثار فکری نیز باید همانند کالاهای فیزیکی از حمایت برخوردار شوند. اگرچه مالکیت فکری نسبت به مالکیت مادی تاریخچه کمتری دارد، اما به دلیل ارزش مادی و معنوی آن، به جایگاه مهمی دست یافته است (احمدیان، ۱۳۹۹).

یکی از مراحل کلیدی در تاریخ حمایت از حقوق پدیدآورندگان، به دوره رنسانس در قرن ۱۶ میلادی مربوط می‌شود. شکوفایی علم و دانش در کشورهای غربی، موجب افزایش اعتبار و اهمیت آفرینش‌های ادبی و هنری گردید. همچنین، ظهور صنعت چاپ، تحولات چشمگیری را در انتشار آثار ادبی ایجاد کرد و دسترسی گسترده‌تر به این آثار، ضرورت حمایت از حقوق پدیدآورندگان را به وضوح نمایان ساخت (محسنی و قبولی ذرافشان، ۱۳۹۴). بنابراین، با توسعه صنعت چاپ و نشر، این حوزه با مشکلاتی همچون کپی‌برداری

غیرمجاز مواجه شد که ضرورت ایجاد قوانین برای حفاظت از حقوق مؤلفان و آثارشان را به‌وجود آورد.

اولین قانون حمایت از حقوق مؤلف در دنیا، با عنوان «قانون آن»^۱، در سال ۱۷۱۰ توسط پارلمان انگلیس تصویب گردید. اصول این قانون به‌تدریج در سطح جهانی پذیرفته شد و تأثیر زیادی بر قوانین حق‌نشر بین‌المللی داشت (Aloun, 2024). در اروپا، آثار ادبی و کتاب‌های نویسندگان فرانسوی بیش از آثار دیگر کشورها مورد سرقت و انتشار غیرمجاز قرار می‌گرفتند. به‌منظور مقابله با سرقت ادبی، فرانسه نخستین اقدام فراملی را انجام داد و به‌همین دلیل، تا سال ۱۸۵۲، دولت فرانسه با کشورهای هلند، ساردینیا، پرتغال، هانور و انگلستان قراردادهای دوجانبه‌ای امضا کرد که بر اساس آن، طرفین توافق کردند از انتشار آثار نویسندگان دیگر کشورها بدون دریافت مجوز خودداری کنند. این اقدامات منجر به افزایش قراردادهای دوجانبه و در نهایت ایجاد توافق‌نامه‌های چندجانبه و بین‌المللی در زمینه حقوق مؤلف گردید (پورمحمدی، ۱۳۸۷). نخستین توافق‌نامه بین‌المللی برای حمایت از آثار ادبی و هنری، کنوانسیون برن است که بین سال‌های ۱۸۵۸ تا ۱۸۸۵ مورد مذاکره قرار گرفت و در تاریخ ۹ سپتامبر ۱۸۸۶ در برن سوئیس به تصویب رسید. این معاهده، پس از آن اصلاح شد که آخرین مورد آن، بازبینی پاریس در سال ۱۹۷۱ با ۶۳ امضاکننده بود (Udoh, 2020). این توافق‌نامه نقطه عطفی در حمایت از حقوق مؤلف محسوب می‌شود.

در حوزه حقوق مالکیت ادبی و هنری، جمهوری اسلامی ایران دارای مجموعه‌ای از قوانین پیشرفته است که شامل قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان (۱۳۴۸)، قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات (۱۳۵۲)، قانون حمایت از نرم‌افزارهای رایانه‌ای (۱۳۷۹) و قانون تجارت الکترونیکی (۱۳۸۲) می‌باشد. با این حال، نیاز به به‌روزرسانی قوانین داخلی و تطابق با استانداردهای بین‌المللی همواره احساس شده است. به‌همین دلیل، در سال ۱۳۹۰، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی پیش‌نویس لایحه‌ای جامع برای حمایت از حقوق مالکیت ادبی و هنری و حقوق مرتبط را به دولت ارائه کرد تا در صورت تصویب، جایگزین قوانین فعلی حق مؤلف گردد که تا به‌امروز محقق نشده است.

^۱ . The Statute of Anne

در زمینه پابندی به توافق نامه های بین المللی، هرچند ایران از سال ۱۳۸۰ به عضویت سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO)^۱ درآمده و برخی از معاهدات مرتبط با مالکیت صنعتی را پذیرفته است، اما هیچ یک از معاهدات مهم بین المللی در حوزه حق مؤلف را نپذیرفته است. این معاهدات شامل معاهده جهانی حق مؤلف (یوسی سی)^۲، ۱۹۵۲؛ معاهده برن، ۱۸۸۶؛ و موافقت نامه جنبه های مرتبط با تجارت حقوق مالکیت فکری (تریپس)^۳، ۱۹۹۴؛ [و معاهده وایپو^۴، ۱۹۹۶] می باشد. با این حال، ایران در حال بررسی پیوستن به سازمان تجارت جهانی^۵ است که برای عضویت، ملزم به پذیرش موافقت نامه تریپس و به تبع آن، مقررات معاهده برن (مواد ۱ تا ۲۱) خواهد بود (حسینی و مطلبی، ۱۳۹۱). با وجود طرح برخی شبهات فقهی، و با توجه به اصول و مفاد کنوانسیون برن، به نظر نمی رسد که الحاق جمهوری اسلامی ایران به این کنوانسیون از نظر فقهی و حقوقی با مشکلی مواجه باشد. همچنین، با در نظر گرفتن تولیدات علمی، ادبی و هنری ایران در وضعیت فعلی و در دوره های آتی، این الحاق می تواند منافع ملی قابل توجهی داشته باشد (حکمت نیا و همکاران، ۱۴۰۰).

با در نظر گرفتن روند جهانی شدن و افزایش تعاملات بین المللی در حوزه مالکیت فکری، ضرورت پیوستن کشورها به معاهدات بین المللی مربوط به حق مؤلف بیش از پیش احساس می شود. این معاهدات به منظور ایجاد چارچوبی یکپارچه برای جلوگیری از نقض حقوق آثار فکری، حمایت از حقوق پدیدآورندگان و تسهیل دسترسی به بازارهای جهانی تدوین شده اند. الحاق به معاهدات بین المللی حق مؤلف همواره از مسائل بحث برانگیز بوده است؛ در این میان، ایران با وجود برخورداری از قوانین داخلی نسبتاً پیشرفته، هنوز به برخی از مهم ترین این معاهدات نپیوسته است. بررسی عوامل مؤثر بر این موضوع ضروری است؛ چراکه شناسایی عوامل تسهیل کننده می تواند به تسریع روند الحاق کمک کند، درحالی که شناخت موانع، تصمیم گیری آگاهانه تری را امکان پذیر خواهد ساخت؛ بنابراین، تحلیل دقیق این عوامل

^۱ . World Intellectual Property Organization

^۲ . Universal Copyright Convention (U.C.C.)

^۳ . Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (TRIPS)

^۴ . World Intellectual Property Organization Treaty

^۵ . World Trade Organization (WTO)

ضروری به نظر می‌رسد. در این راستا، مطالعه حاضر به این پرسش می‌پردازد که چه عواملی بر الحاق ایران به معاهدات بین‌المللی حمایت از حق مؤلف مؤثرند؟

پیشینه پژوهش

پیوستن ایران به معاهدات جهانی حقوق مؤلف، همواره محل بحث صاحب‌نظران بوده است و در نتیجه پژوهش‌های متعددی به بررسی ابعاد مختلف این موضوع پرداخته‌اند. با مطالعه و تحلیل پژوهش‌های موجود در حوزه مالکیت فکری و کپی‌رایت، می‌توان آن‌ها را در چهار گروه اصلی طبقه‌بندی کرد: ۱. بررسی نظام حقوقی مالکیت فکری و حق‌نشر؛ ۲. تحلیل چالش‌ها، فرصت‌ها و پیامدهای الحاق به معاهدات بین‌المللی مالکیت فکری؛ ۳. مطالعات تطبیقی قوانین کپی‌رایت و میزان سازگاری آن‌ها با معاهدات بین‌المللی و ۴. تحولات فناوری و ضرورت اصلاح قوانین مالکیت فکری در عصر دیجیتال.

در مطالعات داخلی، گروه اول: پژوهش‌های میرکریمی و همکاران (۱۴۰۲) و معین‌اسلام (۱۳۹۷) به تحلیل اصول و قواعد حقوق مالکیت فکری، وضعیت اجرای قوانین و نقاط قوت و ضعف آن‌ها متمرکز بوده‌اند. گروه دوم: مطالعات مطلبی (۱۴۰۳)، جعفرزاده و آشنا (۱۴۰۲) و محسنی (۱۴۰۲) ابعاد مختلف الحاق را برای ایران بررسی کرده‌اند، درحالی‌که کریمی (۱۴۰۲) دلایل عدم پیوستن کشور را تحلیل نموده است. برخی تحقیقات نیز بر تأثیرات اقتصادی حقوق مالکیت فکری و معاهدات بین‌المللی بر صنایع، افراد خلاق و اقتصاد کشور متمرکز بوده‌اند. در این زمینه، مطالعات ششجوانی (۱۴۰۰)، صلح‌میرزایی و همکاران (۱۴۰۰)، احمدیان (۱۳۹۹)، محنت‌فر و همکاران (۱۳۹۹)، و سیف‌عسگری بارکوسرای (۱۳۹۷) به ارزیابی این اثرات پرداخته‌اند. علاوه بر این، فصیح‌رامندی (۱۳۹۶)، رضائی لیاوسی (۱۳۹۹) و سلیمانی و سیدآبادی (۱۳۹۶) تأثیر الحاق ایران به معاهدات بین‌المللی کپی‌رایت بر عضویت این کشور در سازمان تجارت جهانی را ارزیابی کرده‌اند. گروه سوم: مطالعات رضوان‌پناه‌پشته و انصاری (۱۴۰۱)، غفاریان کبلو و همکاران (۱۴۰۱)، کریمی اصفهانی و رسام (۱۴۰۱)، زادلاهیجی (۱۳۹۹)، نصیری (۱۳۹۷)، اندرز و همکاران (۱۳۹۷) و زمانی (۱۳۹۴) به تحلیل تطبیقی قوانین ملی و معاهدات بین‌المللی پرداخته و نقاط قوت و ضعف این قوانین را بررسی کرده‌اند. رحیمی (۱۴۰۰)، زارعی و همکاران (۱۴۰۰)، شریف‌مقدم و همکاران (۱۳۹۵)، مطلبی و

حسینی (۱۳۹۲) و سرکیسیان^۱ (۲۰۰۸) به بررسی وضعیت رعایت و اجرای قوانین حق مؤلف در ایران پرداخته و چالش‌های موجود را تحلیل نموده‌اند. گروه چهارم: صادقی و همکاران (۱۴۰۲) و ملک (۱۴۰۱) به نقش بلاک‌چین در بهبود ثبت و اجرای حقوق مالکیت فکری پرداخته‌اند.

در مطالعات خارجی، دسته اول: در سطح بین‌المللی، پژوهش‌های آدیمی^۲ (۲۰۲۰)، اوگوئمبا^۳ (۲۰۲۰) و آوکسه و یین^۴ (۲۰۱۰) وضعیت کپی‌رایت در کشورهای مختلف و چالش‌های اجرای آن را مورد مطالعه قرار داده‌اند. دسته دوم: کورت^۵ (۲۰۲۱)، دینشی و مروا^۶ (۲۰۲۱)، جیکوبز^۷ (۲۰۱۶) و فانکه‌نل^۸ (۲۰۱۴) روند الحاق برخی کشورها به کنوانسیون برن و تأثیرات آن را مورد بررسی قرار داده‌اند. علاوه بر این، گینزبرگ^۹ (۲۰۲۰) و کلیموسکا^{۱۰} (۲۰۲۰) قوانین و امتیازات کنوانسیون برن را بررسی کرده و نحوه تأثیر آن‌ها بر حقوق مالکیت فکری را تحلیل کرده‌اند. دسته سوم: هوتوکا^{۱۱} (۲۰۲۳)، اودو (۲۰۲۰)، گوپتا^{۱۲} (۲۰۱۹)، جندیاله^{۱۳} (۲۰۱۵) و قلی‌زاده منغتای^{۱۴} (۲۰۱۲) به مقایسه قوانین ملی کشورهای مختلف و میزان سازگاری آن‌ها با معاهدات بین‌المللی پرداخته‌اند. دسته چهارم: شو^{۱۵} (۲۰۲۳) در کار پژوهشی خود، به لزوم اصلاح و به‌روزرسانی کنوانسیون برن برای همگامی با تحولات دیجیتال پرداخته و پیشنهاداتی برای بهبود آن ارائه کرده است. همچنین، مطالعات آدتونی و اوگونگای^{۱۶} (۲۰۲۲) و وراپراسدا

¹ . Sarkissian

² . Adeyemi

³ . Ugwumba

⁴ . Awokuse, & Yin

⁵ . Kurt

⁶ . Deepanshi & Marwah

⁷ . Jacobs

⁸ . Fankhanel

⁹ . Ginsburg

¹⁰ . Klimoska

¹¹ . Hutukka

¹² . Gupta

¹³ . Jandhyala

¹⁴ . Gholizadeh Manghutay

¹⁵ . Schow

¹⁶ . Adetunji & Okuonghae

راو و پاند^۱ (۲۰۲۲) نقش فناوری‌های نوین در حمایت از حقوق پدیدآورندگان در عصر دیجیتال را بررسی کرده‌اند.

بررسی پیشینه‌ها نشان می‌دهد که پژوهش حاضر بیشترین ارتباط را با مطالعات گروه دوم، دارد. باین‌حال، پژوهش‌های پیشین بیشتر بر تأثیرات کلی الحاق به این توافقات متمرکز بوده‌اند و کمتر به شناسایی و تحلیل دقیق عوامل مؤثر بر پیوستن به این کنوانسیون‌ها پرداخته‌اند. در این پژوهش، تلاش شده است تا با استفاده از روش فراترکیب، به شناسایی و دسته‌بندی این عوامل پرداخته شود تا تصویر جامع‌تری از عوامل مؤثر بر الحاق به معاهدات بین‌المللی ارائه شود.

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نوع کاربردی بوده و با رویکرد کیفی انجام شده است. روش این پژوهش، فراترکیب است؛ روشی کیفی که با تحلیل نظام‌مند و تلفیق یافته‌های پیشین، به غنای دانش و درک عمیق‌تر پدیده‌های اجتماعی کمک می‌کند. این روش فراتر از خلاصه‌سازی مطالعات اولیه عمل کرده و با بازتفسیر و مفهوم‌سازی مجدد داده‌ها، بینش‌های جدیدی ارائه می‌دهد. فراترکیب همچنین در تولید نظریه‌های جدید، توسعه مدل‌های مفهومی و شناسایی شکاف‌های پژوهشی نقش مؤثری دارد (کریستینا^۲، ۲۰۱۸). برای انجام فرآیند فراترکیب، از الگوی هفت مرحله‌ای پیشنهادی ساندلوفسکی و باروسو^۳ (۲۰۰۶) به‌شرح زیر پیروی شده است:

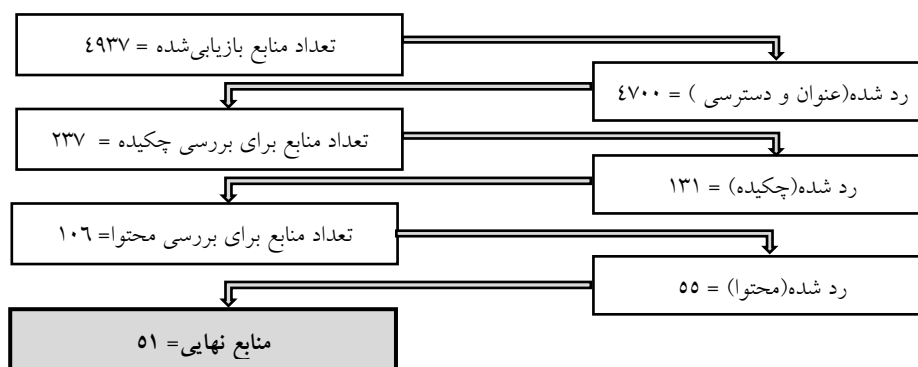
۱. تدوین پرسش پژوهش: ابتدا، پرسش اصلی تحقیق بدین صورت مشخص شد: «چه عواملی بر الحاق ایران به معاهدات بین‌المللی حمایت از حق مؤلف مؤثرند؟».
۲. مرور نظام‌مند متون: به‌منظور پاسخگویی به پرسش فوق، رویکرد فراترکیب جهت جستجو و تحلیل متون علمی انتخاب گردید. در این راستا، مجموعه‌ای از منابع و مطالعات علمی مرتبط گردآوری و بررسی شدند.

¹ . Varaprasada & Panda

² . Chrastina, J.

³ . Sandelowski, M. & Barroso, J.

۳. جستجو و گزینش منابع: در این مرحله، جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی داخلی نظیر ایرانداک، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، جهاد دانشگاهی، نورمگز، مگیران، و سیویلیکا و همچنین پایگاه‌های بین‌المللی همچون گوگل اسکالر^۱، اسکوپوس^۲، وب آو ساینس^۳، اشپرینگر^۴، پروکوئست^۵، ساینس دایرکت^۶، اپن‌الکس^۷ و ا.ی. تی. دی^۸ صورت گرفت. در این فرایند، ۴۹۳۷ منبع علمی، شامل مقالات، پایان‌نامه‌ها و سایر اسناد پژوهشی مرتبط، شناسایی گردید. سپس، مرحله غربالگری برای انتخاب منابع مرتبط تر انجام شد. در نهایت، پس از بررسی دقیق منابع، ۵۱ مورد به‌عنوان منابع نهایی برگزیده شدند. فرایند انتخاب منابع نهایی در شکل ۱ نشان داده شده است.

شکل ۱. نحوه انتخاب منابع نهایی

سپس منابع نهایی، در جدول ۱ فهرست شدند.

۱. Google Scholar
۲. Scopus
۳. Web Of Science
۴. Springer
۵. ProQuest
۶. Science Direct
۷. OpenAlex
۸. Open Access Theses & Dissertation(OATD)

جدول ۱. مطالعات منتخب، جهت کدگذاری

ردیف	عنوان منبع	تاریخ نشر	نویسنده	کد منبع
۱	حقوق مؤلف در ایران و کنوانسیون‌های بین‌المللی	۱۳۶۷	صادقی‌مقدم	۱۷
۲	بررسی حق مادی مؤلف در حقوق ایران و کنوانسیون‌های بین‌المللی	۱۳۷۶	کرمانی نژاد بادی	۷
۳	حق معنوی مؤلف در حقوق ایران و اسلام و کنوانسیون‌های بین‌المللی	۱۳۷۸	حضرتی	۱۵
۴	مطالعه مزایا و معایب پیوستن ایران به نظام بین‌المللی حق مؤلف از دیدگاه متخصصان علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی	۱۳۸۰	نوروزی	۳۰
۵	مالکیت معنوی در ایران و بررسی پیامدهای الحاق ایران به کنوانسیون بین‌المللی	۱۳۸۲	صالح	۲۶
۶	آثار حقوقی عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی	۱۳۸۳	آموزگار	۵
۷	ضرورت و تبعات پذیرش توافق‌نامه کپی‌رایت	۱۳۸۳	قصاع	۲۰
۸	آثار اقتصادی الحاق ایران به سازمان جهانی تجارت در حوزه مالکیت ادبی	۱۳۸۵	موسایی	۳
۹	حقوق مالکیت فکری و آثار اقتصادی آن بر پیوستن ایران به سازمان جهانی تجارت	۱۳۸۷	سیدعلی‌روته	۱۶
۱۰	تطبیق الزامات بین‌المللی سازمان تجارت جهانی (W.T.O) با حقوق ایران در زمینه حقوق مؤلف	۱۳۸۸	حقانی‌نژاد	۱۳
۱۱	کنوانسیون برن ۱۸۸۶ (حمایت از آثار ادبی و هنری) و مزایای الحاق ایران به آن	۱۳۸۸	توسلی‌نائینی و جعفری	۲۳
۱۲	بررسی دیدگاه ناشران شهر تهران درباره وضعیت حق مؤلف در ایران و پیامدهای الحاق ایران به نظام بین‌المللی حق مؤلف	۱۳۸۹	حسینی	۹
۱۳	بررسی پیامدهای الحاق ایران به نظام بین‌المللی حق مؤلف از دیدگاه ناشران شهر تهران	۱۳۹۲	حسینی و مطلبی	۲
۱۴	دیدگاه ناشران شهر تهران درباره حق مؤلف در ایران	۱۳۹۲	مطلبی و حسینی	۱۸
۱۵	آثار حقوقی الحاق ایران به کنوانسیون حمایت از آثار ادبی هنری برن	۱۳۹۳	طالب‌نژاد	۴
۱۶	کپی‌رایت از منظر حقوق بین‌الملل و حقوق ایران	۱۳۹۳	صفویان	۲۲

ردیف	عنوان منبع	تاریخ نشر	نویسنده	کد منبع
۱۷	مزایا و معایب پیوستن ایران به کنوانسیون برن	۱۳۹۳	صادقی و اکبری	۲۹
۱۸	جایگاه و چالش های ایران در حمایت بین المللی از حقوق مالکیت آثار ادبی و هنری	۱۳۹۴	عباسی، اسلام و اکرمی	۱۴
۱۹	سازمان جهانی تجارت و محصولات فرهنگی ایران	۱۳۹۵	بزرگی و همکاران	۱۹
۲۰	پیامدهای الحاق جمهوری اسلامی ایران به سازمان تجارت جهانی در حوزه کتاب: مجموعه پژوهش های کاربردی	۱۳۹۶	سلیمانی و سیدآبادی	۱۰
۲۱	کنوانسیون برن، عضویت کشورها و وضعیت ایران در وضع موجود	۱۳۹۶	فصیح رامندی	۲۵
۲۲	الزامات پیوستن ایران به کنوانسیون بین المللی برن	۱۳۹۷	شکری	۱
۲۳	تحلیل آثار اقتصادی الحاق ایران به کنوانسیون برن بر مصرف موسیقی	۱۳۹۷	سیف عسگری بارکو سرایی	۱۱
۲۴	عوامل و چالش های حقوقی جهان شمولی نظام حقوق مالکیت فکری	۱۳۹۷	معین اسلام	۲۱
۲۵	تحلیل حقوقی امتیازات مقرر در پیوست کنوانسیون برن برای کشورهای در حال توسعه	۱۳۹۸	آنی	۱۲
۲۶	مزایا و آثار حقوقی الحاق ایران به معاهده برن و پیوست آن به مصوب ۱۹۷۱ پاریس	۱۳۹۸	محمدزاده وادقانی و آنی	۲۸
۲۷	کنوانسیون برن: ابعاد، پیامدها و آثار پیوستن ایران به آن	۱۴۰۰	حکمت نیا و همکاران	۲۴
۲۸	مالکیت های ادبی و هنری در لایحه جامع حمایت از حقوق مالکیت ادبی و هنری و کنوانسیون برن	۱۴۰۱	رضوان پناه پشته و انصاری	۲۷
۲۹	تبیین چشم انداز پذیرش "کنوانسیون برن برای حمایت از آثار ادبی و هنری" از منظر امنیت فرهنگی برای جمهوری اسلامی ایران	۱۴۰۲	جعفرزاده و آشنا	۶
۳۰	بررسی دلایل عدم الحاق ایران به کنوانسیون برن (از نظر حقوق ادبی و هنری)	۱۴۰۲	کریمی	۸
۳۱	الحاق به کنوانسیون های بین المللی حق مؤلف در کشورهای در حال توسعه؛ درس هایی از ایران	۱۴۰۳	مطلبی	۳۱

ردیف	عنوان منبع	تاریخ نشر	نویسنده	کد منبع
۳۲	International Copyright and the Needs of Developing Countries: The Awakening at Stockholm and Paris	۱۹۷۴	Olian & Irwin	۴۲
۳۳	Adherence to the Berne Copyright Convention: The Moral Rights Issue	۱۹۸۷	Brown	۳۳
۳۴	International Copyright from an American Perspective	۱۹۹۰	Leaffer	۴۳
۳۵	Will the Soviet Union and the People's Republic of China Follow the United States' Adherence to the Berne Convention?	۱۹۹۰	Aoki	۴۶
۳۶	The United States Joins the Berne Convention: New Obligations for Authors' Moral Rights?	۱۹۹۰	Ross	۵۱
۳۷	China's Accession to the Berne Convention: Bandaging the Wounds of Intellectual Property Piracy in China	۱۹۹۲	Sgambati	۳۶
۳۸	Intellectual Property Protection through the Berne Convention: A Matter of Economic Survival for the Post-Soviet New Commonwealth of Independent States	۱۹۹۲	Swenson	۴۱
۳۹	Developing Countries and the International Copyright Regime: The Neglected Issue of Cultural Survival	۱۹۹۹	Sundara Rajan	۳۸
۴۰	Accession to the WTO, Observation of Copyright and the Iranian Book Market	۲۰۱۱	Musai	۳۲
۴۱	Canadian Copyright: History, Change, and Potential	۲۰۱۱	Bannerman	۴۴
۴۲	The Berne Convention and the Iranian Law: Negative Implications of the Differences in the Scope of Application	۲۰۱۲	Gholizadeh Manghutay	۴۵
۴۳	The Effects of the Berne Convention on Translations in the Netherlands	۲۰۱۴	Fankhanel	۴۷
۴۴	Konveksi bern dan perlindungan hak cipta	۲۰۱۶	Cipta	۴۰
۴۵	Has creativity died in the Third World? Some implications of the internationalization of intellectual property	۲۰۱۷	Gana	۳۹
۴۶	The Copyright Law of Iran: An Overview of Recent Developments	۲۰۱۸	Ayoubi	۴۹

ردیف	عنوان منبع	تاریخ نشر	نویسنده	کد منبع
۴۷	Critically Discuss the Continued Relevance of the Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works (1886)	۲۰۱۹	Gupta	۳۷
۴۸	The Protection of Literary Works under Article 2 of the Berne Convention and its Acceptability in EU Countries	۲۰۲۰	Udoh	۵۰
۴۹	Berne Convention and Turkey's Participation Process	۲۰۲۱	Kurt	۳۴
۵۰	A Comparative Study of Copyright Protection in China and the U.S, In the Context of U.S-China Trade Disputes	۲۰۲۱	Zhu	۳۵
۵۱	Influence of Berne Convention On Copyright Laws In India	۲۰۲۱	Deepanshi & Marwah	۴۸

۴. استخراج اطلاعات متون منتخب: پس از بررسی منابع بازیابی شده، داده‌های کلیدی و جملات مرتبط با پرسش پژوهش با استفاده از کدگذاری باز، از متون استخراج شد و این داده‌ها به‌عنوان مبنای تحلیل در نظر گرفته شدند. در جدول ۲، نمونه‌ای از این کدها آورده شده است.

جدول ۲. نمونه‌ای از کدهای استخراج شده

مفاهیم	کد استخراج شده	کد منبع
آماده‌سازی زیرساخت‌ها برای عرضه موسیقی در بازارهای جهانی	آماده‌سازی زیرساخت‌ها برای عرضه موسیقی در بازارهای جهانی	۳۱
آماده‌سازی زیرساخت‌های مالی پیش‌نیاز الحاق	ایجاد خطوط اعتباری و مالی با غرب، از جمله اقدامات بخش خصوصی برای برقراری و حضور در بازارهای جهانی	۲۹
	آماده‌سازی زیرساخت‌های مالی و تجاری بین‌المللی	۳۱
	فقدان کانال‌های مناسب برای تبادلات مالی میان ایران و کشورهای خارجی	۳۱، ۲۹، ۲۰، ۸
	وقفه و کندی در پرداخت‌های ارزی	۲۹، ۲۰

۵. تجزیه و تحلیل و ترکیب یافته‌ها: یافته‌های استخراج‌شده در قالب مقوله‌های کلی‌تر دسته‌بندی شدند. این فرایند به سازمان‌دهی داده‌ها کمک کرد و چارچوبی مفهومی برای تحلیل نتایج ایجاد نمود.
۶. بررسی کیفیت تحلیل: به منظور افزایش اعتبار یافته‌ها، مقالات بر پایه معیارهایی چون عینیت، روش‌شناسی، طراحی تحقیق، ملاحظات اخلاقی و ارزش علمی ارزیابی و تنها نمونه‌های باکیفیت بالا انتخاب شدند. همچنین برای سنجش پایایی، از روش توافق درون موضوعی با مشارکت دو کدگذار متخصص از حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی استفاده شد که میزان توافق ۰٫۸۲ به دست آمد.
۷. ارائه نتایج: در نهایت، پس از تحلیل داده‌ها، یافته‌های پژوهش تدوین و ارائه شدند. این نتایج می‌تواند مبنای تصمیم‌گیری سیاست‌گذاران برای الحاق ایران به معاهدات بین‌المللی حق مؤلف قرار گیرند. علاوه بر این، پیشنهادهایی برای کاهش موانع موجود در این مسیر ارائه شد.

یافته‌ها

پس از تدوین پرسش پژوهش، فرایند مرور نظام‌مند مطالعات مرتبط انجام و منابع پژوهشی گزینش شدند. در مرحله بازبینی اسناد منتخب، ۱۵۴۲ کد استخراج و بر اساس میزان هم‌پوشانی و شباهت دسته‌بندی گردید. در نهایت، مفاهیم کلیدی و مقوله‌های اصلی پژوهش شناسایی و ارائه شدند. بر اساس یافته‌های به دست آمده، در مجموع ۱۱۴ مفهوم و ۳۴ مقوله شناسایی شد. این مقوله‌ها در چهار بُعد اصلی شامل عوامل اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و حقوقی طبقه‌بندی گردید. در ادامه، هر یک از این ابعاد همراه با مقوله‌ها و مفاهیم وابسته‌شان در جداول ۳ الی ۶، به تفکیک آورده شده‌اند.

جدول ۳. عوامل اقتصادی تسهیل کننده و بازدارنده برای الحاق ایران به معاهدات بین المللی

عوامل اقتصادی	مقوله	مفاهیم	کد منبع
تسهیل کننده	آماده سازی زیرساخت های تجاری - مالی	آماده سازی زیرساخت ها برای عرضه موسیقی در بازارهای جهانی آماده سازی زیرساخت های مالی پیش نیاز الحاق	۲۹, ۲۰, ۸, ۳۱
	پایین بودن هزینه های الحاق	اندک بودن هزینه های الحاق مانع نبودن تکالیف الحاق	۱۴, ۳۱
	هدفمند سازی یارانه های دولتی	بازتعریف یارانه ها پیش نیاز الحاق پیش بینی حمایت دولتی پیش نیاز الحاق پیش بینی حمایت مالی دولت از فعالان فرهنگی و هنری، پس از الحاق پیش بینی حمایت مالی دولت از مصرف کنندگان محصولات فرهنگی پیش بینی حمایت مالی دولتی پیش نیاز الحاق	۱, ۳۱, ۳, ۷, ۹, ۱۲, ۱۳, ۱۵, ۲۰, ۲۳, ۲۹, ۳۰, ۳۲
	پیامدهای مثبت اقتصادی	بهبود مبادلات تجاری بین المللی تقویت اقتصاد فرهنگ و هنر تقویت سرمایه گذاری در حوزه فرهنگ و هنر فراهم شدن مقدمات پیوستن به سازمان تجارت جهانی کاهش رانت ها و انحصارهای فرهنگی و علمی	۱, ۲, ۳, ۴, ۵, ۶, ۸, ۹, ۱۰, ۱۱, ۱۲, ۱۴, ۱۵, ۱۸, ۱۹, ۲۰, ۲۲, ۲۳, ۲۴, ۲۵, ۲۶, ۲۸, ۲۹, ۳۰, ۳۱, ۳۲, ۴۱
	بازدارنده	بی توجهی به بازار جهانی سهم ایران از بازارهای جهانی	۳۱
	اندک بودن سهم ایران از بازارهای جهانی در زمینه آثار فکری (کتاب، فیلم، موسیقی و...)		

عوامل اقتصادی	مقوله	مفاهیم	کد منبع
	بی‌توجهی فعالان حوزه فرهنگ و هنر به سازوکارهای اقتصادی	آگاهی ناکافی متولیان فرهنگی و هنری از سازوکارهای اقتصادی	۲۹، ۲۰، ۳۱
	دولتی بودن اقتصاد فرهنگ	بی‌توجهی به مکانیزم‌های اقتصادی در عرضه آثار هنری	۳۱
	پیامدهای منفی اقتصادی	افزایش فشار اقتصادی	۱، ۲، ۳، ۶، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۷، ۱۸، ۲۰، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۶، ۳۷، ۴۴، ۴۷، ۴۹
		افزایش قیمت آثار خلاقه	
		افزایش هزینه‌های تولید آثار خلاقه	
		آسیب‌های اقتصادی به صنایع خلاقه	
		وابستگی اقتصادی به آثار بین‌المللی رایگان	

باتوجه به داده‌های جدول ۳، ۱۴ مفهوم ذیل ۴ مقوله به‌عنوان عوامل تسهیل‌کننده و ۱۰ مفهوم ذیل ۴ مقوله، به‌عنوان عوامل بازدارنده برای بُعد اقتصادی شناسایی گردید.

جدول ۴: عوامل فرهنگی تسهیل‌کننده و بازدارنده برای الحاق ایران به معاهدات بین‌المللی

عوامل فرهنگی	مقوله	مفاهیم	کد منبع
تسهیل‌کننده	آماده‌سازی زیرساخت‌های مدیریتی	آماده‌سازی زیرساخت‌های مدیریتی	۲۰، ۱۵، ۱۳، ۱۱، ۹، ۳۱
	ضرورت الحاق به معاهدات بین‌المللی حق مؤلف	ضرورت الحاق به معاهدات بین‌المللی حق مؤلف	۳۱
	تأسیس سازمان‌های مدیریت جمعی جهت حمایت از حقوق آثار ادبی و هنری (برای مثال بنگاه‌های ادبی)	تشکیل بنگاه‌های ادبی و شوراهای حمایتی از پدیدآورندگان پیش‌نیاز الحاق	۲۹، ۲۰، ۹، ۷، ۳، ۳۱، ۲، ۳۲
	ظرفیت بالای فرهنگی و	ضرورت تقویت بنگاه‌های ادبی	
	ظرفیت بالای فرهنگی و	ظرفیت بالای فرهنگی و هنری	۲۹، ۲۰، ۳۱

عوامل فرهنگی	مقوله	مفاهیم	کد منبع
	هنری کشور	کشور برای الحاق، از نظر موافقان	
	وجود تمایل به الحاق در بین برخی از ناشران	تمایل برخی ناشران به پرداخت اختیاری حقوق مؤلفان آثار خارجی	۲۴
	پیامدهای مثبت فرهنگی	اشتغال‌زایی در حوزه فرهنگ و هنر	۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۷، ۳۸، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۵، ۴۷، ۴۹، ۵۱
		بهبود تعاملات فرهنگی بین‌المللی	
		بهبود دسترسی و مصرف محصولات فرهنگی و هنری	
		تقویت امنیت فرهنگی	
		تقویت حوزه پدیدآوری آثار خلاقه	
		تقویت صنایع فرهنگ و هنر	
		تقویت و ساماندهی حوزه ترجمه	
		توسعه فرهنگ و هنر	
		توسعه فناوری‌های فرهنگ و هنر	
		حرفه‌ای شدن صنعت نشر	
		حضور در بازارهای جهانی	
		حفاظت از میراث و سرمایه‌های ملی	
		دسترسی به زیرساخت‌های فنی و دانش روز	
		کاهش کتاب‌سازی و تولید آثار کیفی	
بازدارنده	ضعیف‌بودن صنعت نشر و ناشران	ضعیف‌بودن صنعت نشر و ناشران	۹، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۲۰، ۲۴، ۲۹
	موانع فرهنگی حمایت از صنایع فرهنگی و هنری	ضعف صنعت فرهنگ، دلیل عدم الحاق	۸، ۳۱
		غایب‌بودن فعالیت هنرمندان جهانی	
		منافع شخصی متولیان فرهنگی مانعی برای الحاق	
		نگرش منفی ناشران و متولیان فرهنگ به الحاق	

عوامل فرهنگی	مقوله	مفاهیم	کد منبع
	پیامدهای منفی فرهنگی	افت کیفیت تولیدات داخلی به علت کاهش دسترسی به آثار بین‌المللی	۱, ۲, ۶, ۸, ۹, ۱۰, ۱۱
		تقویت سلطه فرهنگی غرب	۱۲, ۱۳, ۱۴, ۱۵, ۱۷
		کاهش آثار ترجمه‌ای	۱۸, ۲۰, ۲۱, ۲۴, ۲۵
		محدودیت دسترسی به آثار خارجی	۲۶, ۲۹, ۳۱, ۳۲, ۳۵
		محدودیت دسترسی به فناوری‌های جدید	۳۷, ۴۷, ۴۹

بدین ترتیب، باتوجه به جدول ۴، مشخص گردید که ۲۰ مفهوم زیر ۶ مقوله جزو عوامل تسهیل‌کننده و ۱۰ مفهوم زیر ۳ مقوله به‌عنوان عوامل بازدارنده در حوزه فرهنگی تأثیرگذار هستند.

جدول ۵. عوامل سیاسی تسهیل‌کننده و بازدارنده برای الحاق ایران به معاهدات بین‌المللی

عوامل سیاسی	مقوله	مفاهیم	کد منبع
تسهیل‌کننده	آماده‌سازی زیرساخت‌های سیاسی پیش شرط الحاق	آماده‌سازی زیرساخت‌های پیش شرط الحاق	۲۰, ۳۱, ۹
		به رسمیت شناختن صنعت فرهنگی پیش شرط الحاق	
		تدوین سیاست مدون تولید آثار فرهنگی و هنری پیش شرط الحاق	
		تقویت صنعت فرهنگی پیش شرط الحاق	
		تقویت همکاری‌های بین‌المللی پیش شرط الحاق	
		توجه به هزینه منفعت در بحث الحاق پیش شرط الحاق	
		کمک دولت به ایجاد ارتباطات علمی و فرهنگی بین‌المللی	
		معرفی صنعت فرهنگی ایران به جهان پیش شرط الحاق	

عوامل سیاسی	مقوله	مفاهیم	کد منبع
	پیامدهای مثبت سیاسی	بهبود روابط سیاسی در سطح بین المللی	۱, ۲, ۳, ۵, ۶, ۹, ۱۰
		تقویت اعتبار ملی و بین المللی	۱۱, ۱۲, ۱۳, ۱۴, ۱۵
		حفاظت از منافع ملی و عمومی	۱۷, ۱۸, ۲۰, ۲۳, ۲۴, ۲۵, ۲۹, ۳۰, ۳۱, ۳۲, ۴۵
بازدارنده	بی توجهی دولت به حوزه فرهنگ و هنر	بی توجهی دولت به حمایت از خالقان آثار فرهنگی	۲۵, ۳۱, ۱۰
		بی توجهی نهادهای دولت به صنعت فرهنگی	
		کندی فرایندهای اخذ مجوز و نشر اثر خارجی پس از الحاق	
	تأثیر منفی تحریم های اقتصادی بر الحاق	به ضرر بودن الحاق در شرایط تحریم های اقتصادی	۳۱, ۵, ۶, ۸, ۱۳, ۱۵, ۱۷, ۲۵, ۲۷
	مباحث و مسائل دینی مرتبط	تناقض با مبانی شرعی دلیل مخالفان الحاق	۳۱, ۶, ۸, ۱۰, ۱۳, ۱۱, ۱۵, ۲۵
		همسویی با مبانی دینی، دلیل موافقان الحاق	
	نگرش های کلان مانعی برای الحاق	تأثیر سیاست های کلان کشور بر الحاق	۳۱
		تعطل دولت در تصمیم گیری در عرصه بین المللی	
		مشکلات سیاسی و بی اعتمادی به کشورهای غربی	
		نبود راهبردهای کلان فرهنگی	
		نگرش سیاسی به مقوله فرهنگ	
	پیامدهای منفی سیاسی	الزام کشور به حمایت از آثار خارجی	۵, ۶, ۷, ۸, ۱۱, ۱۲, ۱۹, ۲۴, ۲۵, ۲۷, ۲۸, ۳۰, ۳۱
		تأثیر منفی بر ممیزی آثار	

تحلیل داده های جدول ۵، نشان می دهد که ۱۱ مفهوم ذیل ۲ مقوله به عنوان عامل تسهیل کننده

سیاسی و ۱۳ مفهوم ذیل ۵ مقوله به‌عنوان عامل بازدارندهٔ سیاسی شناسایی شده‌اند.

جدول ۶. عوامل حقوقی تسهیل‌کننده و بازدارنده برای الحاق ایران به معاهدات بین‌المللی

عوامل حقوقی	مقوله	مفاهیم	کد منبع
تسهیل‌کننده	اجماع جهانی به معاهدات بین‌المللی عاملی برای ترغیب به الحاق	اجماع جهانی به معاهدات بین‌المللی	۳۱
	افزایش آگاهی‌های حقوقی فعالان و کنشگران	افزایش آگاهی‌های فرهنگی	۱، ۳۱، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۵، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۹، ۳۰، ۴۶
		آگاهی ناکافی حقوق‌دانان ایرانی از قوانین مالکیت فکری	
		آگاهی ناکافی متولیان فرهنگی و هنری از قوانین مالکیت فکری	
		آماده‌سازی زیرساخت‌های دانشی و اطلاعاتی	
		تدوین برنامه‌های آموزشی جامع	
		پیش‌نیاز الحاق فرهنگ‌سازی در بین فعالان و ذی‌نفعان، پیش‌نیاز الحاق	
	انعطاف معاهدات بین‌المللی برای کشورهای در حال توسعه	استقلال حقوقی کشورها در حفاظت از آثار در قوانین بین‌المللی	۱، ۳۱، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۲، ۱۳، ۲۰، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۹، ۳۲، ۴۲، ۴۶
		پیش‌بینی مهلت زمانی مناسب برای الحاق	
		پیش‌بینی حمایت از کشورهای در حال توسعه در قانون برن	
		حمایت از منافع عمومی در معاهدات بین‌المللی	
		قابلیت انعطاف معاهدات برای کشورها	
	آماده‌سازی زیرساخت‌های	اصلاح و به‌روزرسانی قوانین داخلی برای الحاق	۱، ۳، ۴، ۶، ۷، ۹، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۵، ۱۶، ۱۹

عوامل حقوقی	مقوله	مفاهیم	کد منبع
	حقوقی	ایجاد مدل بومی حق مؤلف	۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴،
		آماده سازی زیرساخت های حقوقی و دادگستری پیش نیاز الحاق	۲۶، ۲۹، ۳۰، ۴۳، ۴۹، ۲،
		بهبود کیفیت قراردادهای نشر و عرضه، پیش نیاز الحاق	
		پیش بینی قوانین حق رجوع و عدول برای آثار فکری	
		تقویت زیرساخت های حقوقی پیش نیاز الحاق	
		تمرین در سطح ملی پیش نیاز الحاق	
	بهره گیری از تجربیات بین المللی در حوزه کپی رایت	بهره گیری از تجربیات بین المللی در حوزه کپی رایت	۳۱، ۳، ۶، ۱۳، ۱۵
		وجود پشتوانه پژوهشی موجود در زمینه الحاق	۳۱
		کفایت قوانین داخلی در حوزه مالکیت معنوی، دلیل مخالفان پذیرش	۳۱، ۶
		تقویت سازوکارهای حقوقی	۱، ۲، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۷، ۱۹، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۶، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱
	پیامدهای مثبت حقوقی	حمایت بین المللی از حقوق پدیدآورندگان	
		بهبود نبودن کنوانسیون برن دلیل مخالفت با الحاق	۳۱، ۱۲، ۲۱
بازدارنده	کاستی های کنوانسیون برن		

عوامل حقوقی	مقوله	مفاهیم	کد منبع
		تشدید نابرابری بین‌المللی با الحاق	
		ضعف کنوانسیون برن به‌خاطر بی‌توجهی	
		به ضمانت اجرای کیفری	
	وجود چالش‌های حقوقی و ساختاری	بی‌توجهی بخش دولتی به قوانین	۳۱، ۶، ۹، ۱۰، ۱۲، ۱۴، ۱۸
		بی‌توجهی به حقوق سایر کشورها	
		درست اجرائشدن قوانین	
		ضعف قوانین داخلی مانعی در توسعه صنعت فرهنگی	
		عدم کارایی قوانین به علت بوروکراسی طولانی	
		عدم کارآمدی نظام اجرایی قوانین	
		کمبود متخصصان حق مؤلف	
		محدودیت‌های حقوقی ناشی از الحاق وجود تضاد بین قوانین داخلی و بین‌المللی	

بدین ترتیب، جدول ۶ نشان می‌دهد که، عوامل حقوقی در ۸ مقوله تسهیل‌کننده با ۲۴ مفهوم و ۲ مقوله بازدارنده با ۱۲ مفهوم دسته‌بندی می‌شوند.

نتیجه‌گیری

با تحلیل یافته‌های پژوهش مشخص گردید که در مجموع تعداد ۱۱۴ مفهوم و ۳۴ مقوله به‌عنوان عوامل الحاق ایران به کنوانسیونهای بین‌المللی حمایت از حق مؤلف تأثیرگذار هستند. بررسی عوامل مؤثر بر الحاق نشان می‌دهد که این فرآیند تحت تأثیر مجموعه‌ای از عوامل تسهیل‌کننده و بازدارنده قرار دارد.

عوامل تسهیل‌کننده اقتصادی شامل: «آماده‌سازی زیرساخت‌های تجاری- مالی، پایین بودن هزینه‌های الحاق، هدفمندسازی یارانه‌های دولتی و پیامدهای مثبت اقتصادی»؛ و عوامل بازدارنده اقتصادی شامل: «اندک بودن سهم ایران از بازارهای جهانی در زمینه آثار فکری (کتاب، فیلم، موسیقی و...)، بی‌توجهی فعالان حوزه فرهنگ و هنر به سازوکارهای اقتصادی،

دولتی بودن اقتصاد فرهنگ و پیامدهای منفی اقتصادی» می‌باشد. هدفمندسازی یارانه‌های دولتی از عوامل تسریع‌کننده روند الحاق است. در این راستا، آنی (۱۳۹۸) بیان می‌کند که اختصاص کمک‌های نقدی و غیرنقدی توسط دولت‌ها به مصرف‌کنندگان نهایی کتاب می‌تواند به کاهش فشار اولیه ناشی از الحاق به معاهده برن، که به دلیل افزایش احتمالی قیمت‌ها ایجاد می‌شود، کمک کند. این جمله با یافته‌های پژوهش حاضر درخصوص «هدفمندسازی یارانه‌های دولتی»، همخوانی دارد. با این حال، اجرای صحیح این سیاست نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و هم‌افزایی میان نهادهای مرتبط است. از سوی دیگر، موانع و چالش‌های اقتصادی نیز در این مسیر وجود دارند. مطلبی (۱۴۰۳) نشان می‌دهد که بی‌توجهی به مکانیزم‌های اقتصادی در عرضه آثار هنری و آگاهی کم متولیان از اقتصاد فرهنگ و هنر از چالش‌های اساسی این حوزه محسوب می‌شود، که این دیدگاه با یافته‌های پژوهش حاضر درخصوص «بی‌توجهی فعالان حوزه فرهنگ و هنر به سازوکارهای اقتصادی» هماهنگ است. با این حال، این چالش‌ها بیانگر آن است که توسعه آموزش‌های اقتصادی در بخش فرهنگ و هنر می‌تواند به کاهش مشکلات کمک کند. بنابراین، درحالی‌که پژوهش حاضر بیشتر بر موانع موجود تأکید دارد، یافته‌ها نشان می‌دهد که برنامه‌ریزی صحیح برای افزایش آگاهی اقتصادی فعالان این حوزه، می‌تواند در رفع این موانع مؤثر باشد.

مطالعه عوامل فرهنگی مرتبط با الحاق نشان می‌دهد که این عوامل نیز به دو دسته تسهیل‌کننده و بازدارنده تقسیم می‌شوند. از جمله عوامل فرهنگی تسهیل‌کننده می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: «آماده‌سازی زیرساخت‌های مدیریتی، ضرورت الحاق به معاهدات بین‌المللی حق مؤلف، تاسیس سازمان‌های مدیریت جمعی جهت حمایت از حقوق آثار ادبی و هنری (برای مثال بنگاه‌های ادبی)، ظرفیت بالای فرهنگی و هنری کشور، وجود تمایل به الحاق در بین برخی از ناشران و پیامدهای مثبت فرهنگی»؛ و عوامل بازدارنده فرهنگی به‌دست آمده پس از بررسی کامل منابع، شامل: «ضعیف بودن صنعت نشر و ناشران، موانع فرهنگی حمایت از صنایع فرهنگی و هنری و پیامدهای منفی فرهنگی» می‌باشد. کرمانی‌نژاد (۱۳۷۶) نشان می‌دهد که الحاق ایران به کنوانسیون‌های حمایت از حق مؤلف، در صورت فراهم‌سازی مقدمات لازم، می‌تواند زمینه‌ساز رشد فرهنگی باشد. از جمله این مقدمات، تشکیل اتحادیه مؤلفان و مصنفان به‌منظور سامان‌بخشی به مشکلات درون‌صنفی است؛ این دیدگاه با «تأسیس

سازمان‌های مدیریت جمعی جهت حمایت از حقوق آثار ادبی و هنری» در این پژوهش سازگار است. این شباهت نشان‌دهنده اهمیت نهادهای حمایتی در فرآیند الحاق می‌باشد. با این وجود، ضعف صنعت نشر همچنان از موانع فرهنگی اساسی است که نیازمند توجه ویژه می‌باشد. حکمت‌نیا و همکاران (۱۴۰۰) نیز بر این چالش تأکید کرده‌اند و نشان داده‌اند که بسیاری از مترجمان و ناشران داخلی توان پرداخت حقوق مؤلفان خارجی را ندارند. این مسئله با یافته‌های پژوهش حاضر درباره «ضعف صنعت نشر و ناشران» همخوانی دارد.

در بررسی عوامل سیاسی نیز، می‌توان آن‌ها را به دو دسته تسهیل‌کننده و بازدارنده تفکیک کرد. عوامل تسهیل‌کننده سیاسی، در برگیرنده: «آماده‌سازی زیرساختهای سیاسی پیش‌شرط الحاق و پیامدهای مثبت سیاسی»؛ و عوامل بازدارنده سیاسی، متشکل از: «بی‌توجهی دولت به حوزه فرهنگ و هنر، تأثیر منفی تحریم‌های اقتصادی بر الحاق، مباحث و مسائل دینی مرتبط، نگرش‌های کلان‌مانعی برای الحاق و پیامدهای منفی سیاسی» می‌باشد. در حالی‌که شکری (۱۳۹۷) بر آثار پیوستن به کنوانسیون برن در راستای دفاع از اعتبار جمهوری اسلامی ایران و کسب اعتماد برای صنعت نشر ایران تأکید دارد، پژوهش حاضر علاوه بر این موارد، ابعاد گسترده‌تری از این الحاق را بررسی کرده است. برخی عوامل سیاسی همچون کم‌توجهی فرهنگی، تحریم‌ها و... می‌توانند موانعی در مسیر الحاق ایجاد کنند. جعفرزاده و آشنا (۱۴۰۲) عنوان کرده‌اند که ایران به‌واسطه تحریم‌ها، عضوی از بازار جهانی نیست و همچنین تحریم‌ها موجب محدود شدن دسترسی به اطلاعات و ایده‌ها شده است، که این موارد با «تأثیر منفی تحریم‌های اقتصادی بر الحاق» همخوانی دارد.

در نهایت، دو دسته کلی عوامل تسهیل‌کننده و بازدارنده نیز برای عوامل حقوقی قابل شناسایی هستند. عوامل تسهیل‌کننده حقوقی باتوجه به یافته‌های این تحقیق، شامل: «اجماع جهانی به معاهدات بین‌المللی عاملی برای ترغیب به الحاق، افزایش آگاهی‌های حقوقی فعالان و کنشگران، انعطاف معاهدات بین‌المللی برای کشورهای در حال توسعه، آماده‌سازی زیرساخت‌های حقوقی، بهره‌گیری از تجربیات بین‌المللی در حوزه کپی‌رایت، پشتوانه پژوهشی موجود در زمینه الحاق، قوت قوانین داخلی حق مؤلف و پیامدهای مثبت حقوقی»؛ و عوامل بازدارنده حقوقی شامل: «کاستی‌های کنوانسیون برن و وجود چالش‌های حقوقی و ساختاری» است. کریمی (۱۴۰۲) در پژوهش خود اذعان دارد که اعطای مجوز اجباری (غیرانحصاری و

غیرقابل انتقال) برای ترجمه و تکثیر آثار حمایت شده تحت کنوانسیون برن با اهداف آموزشی، تدریس یا تحقیق، از جمله تسهیلاتی است که برای کشورهای در حال توسعه در نظر گرفته شده است. این دیدگاه در «انعطاف معاهدات بین‌المللی برای کشورهای در حال توسعه» نیز بازتاب دارد. از سوی دیگر، وجود چالش‌های حقوقی و ساختاری در سطح داخلی می‌تواند فرآیند الحاق را با دشواری‌هایی همراه کند. حسینی (۱۳۸۹) عنوان کرده است که قوانین حق مؤلف ایران مانع رشد و ارتقای کمی و کیفی صنعت نشر و همچنین مانع تقویت صنعت چاپ و نشر داخلی شده است؛ این مسائل با «وجود چالش‌های حقوقی و ساختاری» مورد بررسی در پژوهش حاضر شباهت معناداری دارد. در حالی که هر دو پژوهش بر وجود چالش‌های حقوقی تأکید دارند، مطالعه پیش‌رو بیشتر بر نقش این چالش‌ها در تعاملات بین‌المللی و فرآیند پیوستن به کنوانسیون‌های جهانی تمرکز دارد.

بر اساس نتایج بررسی کنونی، پیوستن ایران به معاهدات بین‌المللی حمایت از حق مؤلف تحت تأثیر مجموعه‌ای از عوامل تسهیل‌کننده و بازدارنده قرار دارد. فراهم‌سازی زیرساخت‌های اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و حقوقی نقش کلیدی در تسهیل روند الحاق ایفا می‌کند. در این راستا، توسعه زیرساخت‌های مدیریتی، ایجاد نهادهای حمایتی مانند سازمان‌های مدیریت جمعی و بهبود روابط بین‌المللی می‌تواند زمینه‌ساز تسهیل این فرایند باشد. علاوه بر این، تحمیل تحریم‌ها، ضعف در صنعت نشر داخلی و چالش‌های سیاسی و فرهنگی از جمله عواملی هستند که ممکن است روند پیوستن ایران به این معاهدات را با مشکلاتی مواجه کنند. بررسی این عوامل نشان می‌دهد که پیوستن به معاهدات بین‌المللی نه تنها اقتصاد فرهنگی را تقویت خواهد کرد بلکه می‌تواند رشد و ارتقا صنعت نشر، فرهنگ و هنر کشور را نیز در پی داشته باشد. با این حال، برای رسیدن به این هدف، لازم است که مشکلات ساختاری و موانع اجرایی شناسایی و رفع شوند. با وجود چالش‌ها، می‌توان با تغییرات تدریجی و هوشمندانه در سیاست‌ها و زیرساخت‌ها، پیوستن موفق ایران را به این معاهدات محقق کرد. پیشنهادات زیر به عنوان راهکارهای عملی جهت تقویت عوامل تسهیل‌کننده و کاهش اثرات بازدارنده ارائه می‌شود:

- اصلاح و به‌روزرسانی قوانین حق مؤلف ایران مطابق با استانداردهای

بین‌المللی

- ایجاد سازمان‌های مدیریت جمعی جهت نظارت و اجرای حقوق مؤلف در کشور
 - اعطای تسهیلات مالی و مشوق‌های اقتصادی به فعالان فرهنگی و هنری برای تطبیق با شرایط جدید
 - ارتقای دیپلماسی فرهنگی و گسترش همکاری‌های بین‌المللی برای افزایش بهره‌مندی از معاهدات
 - آگاهی‌بخشی به ناشران، نویسندگان و مترجمان درباره حقوق و تکالیف ناشی از الحاق
 - گنجاندن مباحث مرتبط با حقوق مالکیت فکری در نظام آموزشی
 - ارزیابی جامع وضعیت فعلی صنعت نشر، ترجمه و تولید محتوای فرهنگی قبل از الحاق
 - بررسی تجربیات سایر کشورهای در حال توسعه در پیوستن به معاهدات بین‌المللی حق مؤلف
- این راهکارها می‌توانند مسیر پیوستن ایران به معاهدات بین‌المللی حمایت از حق مؤلف را هموارتر ساخته و از پیامدهای احتمالی منفی آن بکاهند، درحالی‌که زمینه بهره‌گیری حداکثری از فرصت‌های پیشرو را فراهم می‌کنند. در کنار این راهکارها، پژوهش‌های آینده نیز می‌توانند نقش مهمی در تسهیل فرایند پیوستن ایران به معاهدات بین‌المللی ایفا کنند. در این راستا، مسیرهای پژوهشی پیشنهادی که می‌توانند موردبررسی قرار گیرند، عبارت‌اند از:
- بررسی هزینه - فایده پیوستن ایران به معاهدات بین‌المللی حمایت از حق مؤلف
 - مطالعه تطبیقی نظام حقوقی مالکیت فکری ایران با کشورهای عضو کنوانسیون برن
 - تأثیر تحریم‌های اقتصادی بر پیوستن ایران به معاهدات بین‌المللی مالکیت فکری

مشارکت نویسندگان

تمامی نویسندگان به طور برابر در مفهوم پردازی مقاله و نگارش نسخه اولیه و نسخه های بعدی آن مشارکت داشته اند. همچنین، همه نویسندگان نسخه نهایی مقاله را مطالعه کرده و با انتشار آن موافقت کرده اند.

بیانیه دسترس پذیری داده ها

داده های پژوهش بنا به درخواست، از طریق نویسندگان در دسترس خواهد بود.

قدردانی

نویسندگان از داوران به سبب ارائه دیدگاه ها و پیشنهادهای سازنده خود صمیمانه قدردانی می کنند.

ملاحظات اخلاقی

نویسندگان در انجام این پژوهش، اصول اخلاق پژوهش را رعایت کرده و از هرگونه جعل داده، تحریف داده ها، سرقت علمی و سایر مصادیق سوءرفتار پژوهشی اجتناب کرده اند.

حمایت مالی

این پژوهش هیچ گونه حمایت مالی یا گرنت پژوهشی مشخصی از سوی نهادهای دولتی، تجاری یا مؤسسات غیرانتفاعی دریافت نکرده است.

تعارض منافع

نویسندگان اعلام می کنند که هیچ گونه تعارض منافی در ارتباط با این پژوهش وجود ندارد.

منابع

آموزگار، مریم (۱۳۸۳). آثار حقوقی عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی. پایان نامه منتشر نشده کارشناسی ارشد. دانشگاه تهران.

آنی، مهدی (۱۳۹۸). تحلیل حقوقی امتیازات مقرر در پیوست کنوانسیون برن برای کشورهای
در حال توسعه. پایان‌نامه منتشر نشده کارشناسی ارشد. دانشگاه تهران.

احمدیان، علی (۱۳۹۹). نقش حمایت از مالکیت فکری در توسعه اقتصادی با رویکرد قانون
ایران. قانون یار، ۴(۱۶)، ۷۲۷-۷۴۰.

امامی، اسدالله (۱۴۰۱). حقوق مالکیت معنوی. نشر میزان.

امینی، منصور و صیادی، صادق (۱۴۰۰). مطالعه تطبیقی «حق مؤلف» و «حق نشر» در نظام‌های
حقوقی رومی-ژرمنی و کامن‌لا با نگاهی بر حقوق ایران. پژوهش و نگارش کتب
دانشگاهی، ۲۵(۴۸)، ۲۶۱-۲۲۸.

اندرز، داود احمدزاده، ابوالفضل و اکبریان، زهرا (۱۳۹۷). آثار موردحمایت در پیش‌نویس
لایحه حمایت از حقوق ادبی و هنری ایران و کنوانسیون برن. مطالعات حقوقی،
۲۷(۱۰)، ۳۶-۱.

بزرگی، وحید فتحی‌زاده، امیرھوشنگ زاهد طلبان، علی و زارع، محمدحسن (۱۳۹۴). سازمان
جهانی تجارت و محصولات فرهنگی ایران. پژوهشگاه فرهنگ و هنر و ارتباطات.

پورمحمدی، شیمیا (۱۳۸۷). سیر تحولات حق مؤلف در ایران. کلیات کتاب ماه، (۳)، ۲۶-۳۳.

توسلی نائینی، منوچهر و جعفری، شهین (۱۳۸۸). کنوانسیون برن ۱۸۸۶ (حمایت از آثار ادبی و
هنری) و مزایای الحاق ایران به آن. پژوهش‌های فقه و حقوق اسلامی (فقه و مبانی
حقوق اسلامی)، ۵(۱۷)، ۳۸-۱۱.

جعفرزاده، مجتبی و آشنا، حسام‌الدین (۱۴۰۲). تبیین چشم انداز پذیرش «کنواسیون برن برای
حمایت از آثار ادبی و هنری» از منظر امنیت فرهنگی برای جمهوری اسلامی ایران.
فصلنامه مطالعات راهبردی، (۳)، ۶۷-۸۹.

حسینی، شهیمه السادات (۱۳۸۹). بررسی دیدگاه ناشران شهر تهران درباره وضعیت حق مؤلف
در ایران و پیامدهای الحاق ایران به نظام بین‌المللی حق مؤلف. پایان‌نامه منتشر نشده
کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی.

حسینی، شهیمه السادات و مطلبی، داریوش (۱۳۹۱). بررسی پیامدهای الحاق ایران به نظام
بین‌المللی حق مؤلف از دیدگاه ناشران شهر تهران. تحقیقات اطلاع‌رسانی و
کتابخانه‌های عمومی (پیام کتابخانه)، ۱۸(۲) (پیاپی ۶۹)، ۲۸۷-۳۱۲.

حضرتی، صمد (۱۳۷۸). حق معنوی مؤلف در حقوق ایران و اسلام و کنوانسیون‌های بین‌المللی.
پایان‌نامه منتشر نشده کارشناسی ارشد. دانشگاه امام صادق.

حقانی نژاد، غلامرضا (۱۳۸۸). *تطبیق الزامات بین‌المللی سازمان تجارت جهانی (WTO) با حقوق ایران در زمینه حقوق مؤلف*. پایان‌نامه منتشر نشده کارشناسی ارشد. دانشگاه پیام‌نور تهران.

حکمت‌نیا، محمود و همکاران (۱۴۰۰). *کنوانسیون برن: ابعاد، پیامدها و آثار پیوستن ایران به آن*. پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات.

رحیمی، فاطمه (۱۴۰۰). *ارزیابی قوانین حق مؤلف در ایران از دیدگاه کارشناسان حقوقی نشر*. پایان‌نامه منتشر نشده کارشناسی ارشد. دانشگاه تهران.

رضائی لیاپی، سودابه (۱۳۹۹). *موانع و الزامات حقوقی در حوزه مالکیت اموال فکری و نقش آن در الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی*. پایان‌نامه منتشر نشده کارشناسی ارشد. مؤسسه آموزش عالی طبرستان.

رضوان‌پناه‌پشته، محدثه و انصاری، آرش (۱۴۰۱). *مالکیت‌های ادبی و هنری در لایحه جامع حمایت از حقوق مالکیت ادبی و هنری و کنوانسیون برن، دهمین کنفرانس بین‌المللی مطالعات حقوقی و قضایی*.

زادلاهیجی، عالیہ (۱۳۹۹). *حمایت از حقوق اقتصادی مؤلف در پرتو لایحه جامع حقوق مالکیت فکری و مقایسه با اسناد بین‌المللی*. پایان‌نامه منتشر نشده کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی.

زارعی، فاطمه مسعودی، شیده و روانشاد، حسن (۱۴۰۰). *بررسی حقوق مالکیت فکری (کپی‌رایت) در ایران، هفتمین کنفرانس ملی مطالعات مدیریت در علوم انسانی، تهران*. زمانی، عاصمه (۱۳۹۴). *بررسی تطبیقی حمایت از مالکیت فکری در حقوق ایران و کنوانسیون WIPO*. پایان‌نامه منتشر نشده کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی.

سلیمانی، حسن و سیدآبادی، علی‌اصغر (۱۳۹۶). *پیامدهای الحاق جمهوری اسلامی ایران به سازمان تجارت جهانی در حوزه کتاب*. خانه کتاب.

سیدعلی روته، صدیقه‌السادات (۱۳۸۷). *حقوق مالکیت فکری و آثار اقتصادی آن بر پیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی*. پایان‌نامه منتشر نشده کارشناسی ارشد. دانشگاه تهران.

سیف‌عسگری بارکوسرای، سیما (۱۳۹۷). *تحلیل آثار اقتصادی الحاق ایران به کنوانسیون برن بر مصرف موسیقی*. پایان‌نامه منتشر نشده کارشناسی ارشد. دانشگاه هنر اصفهان.

شریف‌مقدم، هادی، روح‌اللهی، سینا و شریف‌مقدم، سالومه (۱۳۹۵). *مطالعه میزان رعایت*

- حقوق مؤلف (کپی‌رایت) در گستره فعالیت‌های علمی کشور. *مطالعات حقوقی دانشگاه شیراز*. ۸(۱)، ۸۵-۱۰۹.
- ششجوانی، حمیدرضا (۱۴۰۰). *سیاست‌گذاری اقتصادی بخش فرهنگ؛ بررسی اثر سیاست تنظیمی کپی‌رایت بر درآمد نویسندگان ادبی در ایران*. اقتصاد و تجارت نوین، ۱۶(شماره ۳ (شماره پیاپی: ۵۲)، ۸۷-۱۰۳.
- شکری، سمانه (۱۳۹۷). *الزامات پیوستن ایران به کنوانسیون بین‌المللی برن*. منتشر شده در دومین همایش بین‌المللی فقه و حقوق، وکالت و علوم اجتماعی. (ص. ۱-۱۳) صادقی، حدیثه و اکبری، مهسا (۱۳۹۳). *مزایا و معایب پیوستن ایران به کنوانسیون برن*. منشتر شده در همایش ملی ایران و چالش‌های حقوقی بین‌المللی، مراغه. (صص. ۱۶۵-۱۷۶).
- صادقی، محسن، مولانپناه، سارا و صفری، مائده (۱۴۰۲). کاربرد بلاک‌چین در حفاظت از حقوق مالکیت فکری و ابعاد کاربردی آن. *حقوق خصوصی*، ۲۰(۱)، ۳۱-۴۴.
- صادقی مقدم، هوشنگ (۱۳۶۷). *حق مؤلف و کنوانسیون‌های بین‌المللی*. پایان‌نامه منتشر نشده کارشناسی‌ارشد. دانشگاه تربیت‌مدرس.
- صالح، فروغ (۱۳۸۲). *مالکیت معنوی در ایران و بررسی پیامدهای الحاق ایران به کنوانسیون بین‌المللی (حق مؤلف)*. دفتر مطالعات فرهنگی مجلس شورای اسلامی.
- صفویان، غلامرضا (۱۳۹۳). *کپی‌رایت از منظر حقوق بین‌الملل و حقوق ایران*. پایان‌نامه منتشر نشده کارشناسی‌ارشد. موسسه آموزش عالی غیرانتفاعی و غیردولتی شهید اشرفی اصفهانی.
- صلح‌میرزایی، خدیجه، کیان‌پور، سعید و شاطر خبازی، مریم (۱۴۰۰). *نقش کنوانسیون حقوق مالکیت فکری و فساد اخلاقی بر رشد اقتصادی ایران*. فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری، ۱۶(۲)، ۱۸۷-۱۸۹.
- طالب‌نژاد، سحر (۱۳۹۳). *آثار حقوقی الحاق ایران به کنوانسیون حمایت از آثار ادبی هنری برن*. پایان‌نامه منتشر نشده کارشناسی‌ارشد. دانشگاه تربیت‌مدرس.
- عباسی، محمود، اسلام، محمدمعین و اکرمی، فروزان (۱۳۹۴). *جایگاه و چالش‌های ایران در حمایت بین‌المللی از حقوق مالکیت آثار ادبی و هنری*. *حقوق پزشکی*، ۴(۱)، ۴۶-۶۱.
- غفاریان کبلو، مهدی، پاشازاده، حسن، رهبر فرش‌پیرا، ناصر و مسعودی، ناصر (۱۴۰۱). *الزامات بین‌المللی مالکیت فکری در جامعه بین‌المللی و کارکرد آن در حقوق ایران و*

- آمریکا. فصلنامه مطالعات بین‌المللی، ۱۹(۳)، ۲۷۱-۲۸۶.
- فصیح‌رامندی، منصوره (۱۳۹۶). کنوانسیون برن، عضویت کشورها و وضعیت ایران در وضع موجود. پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات.
- قصاع، محمد (۱۳۸۳). ضرورت و تبعات پذیرش توافق‌نامه کپی‌رایت. کتاب ماه (کودکان و نوجوانان)، (۸۶)، ۹۳-۱۰۱.
- کرمانی نژادبادی، محمد (۱۳۷۶). بررسی حقوق مادی مؤلف در حقوق ایران و کنوانسیون‌های بین‌المللی. پایان‌نامه منتشر نشده کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی.
- کریمی، سولماز (۱۴۰۲). بررسی دلایل عدم‌الحاق ایران به کنوانسیون برن (از نظر حقوق ادبی و هنری). تمدن حقوقی، ۶(۱۶)، ۱۰۱-۱۱۴.
- کریمی اصفهانی، خدیجه و رسام، نگار (۱۴۰۱). بررسی فرآیند حق نشر و حمایت از حق مؤلف و ناشر در نظام مالکیت فکری و مطالعه تطبیقی حقوق ایران و حقوق بین‌الملل، هفتمین کنفرانس بین‌المللی و ملی مطالعات مدیریت، حسابداری و حقوق، تهران.
- محسنی، حمید (۱۴۰۲). عهدنامه‌های جهانی مرتبط با حقوق مالکیت فکری و توسعه دانش‌بنیان در ایران. علوم و فناوری اطلاعات کشاورزی، ۶(۱)، ۵۱-۶۳.
- محسنی، سعید و قبولی درافشان، سید محمد مهدی (۱۳۹۴). حقوق ادبی و هنری (با مطالعه تطبیقی در حقوق ایران، فرانسه و مصر). مؤسسه انتشاراتی پژوهشکده مطالعات اسلامی در علوم انسانی.
- محمدزاده وادقانی، علیرضا و آنی، مهدی (۱۳۹۸). مزایا و آثار حقوقی الحاق ایران به معاهده برن و پیوست آن مصوب ۱۹۷۱ پاریس. تحقیق و توسعه در حقوق تطبیقی، ۲(۲)، ۳۶۴-۳۸۸.
- محنت‌فر، یوسف، عثمانی، فریبا و گرجی‌پور، محمدجواد (۱۳۹۹). اثر حمایت از حقوق مالکیت فکری بر رشد اقتصادی و توزیع درآمد در ایران. مطالعات جامعه‌شناسی، ۴۹(۱۳)، ۱۱۳-۱۳۳.
- مطلبی، داریوش (۱۴۰۳). الحاق به کنوانسیون‌های بین‌المللی حق مؤلف در کشورهای از حال توسعه؛ درسهایی از ایران. دانشگاه آزاد اسلامی، واحد یادگار امام. (طرح پژوهشی)
- مطلبی، داریوش، و حسینی، شهیمة السادات. (۱۳۹۲). دیدگاه ناشران شهر تهران درباره حق مؤلف در ایران. مطالعات ملی کتابداری و سازماندهی اطلاعات، ۲۴(۲)، ۴۲-۵۶.

- معین‌اسلام، محمد (۱۳۹۷). بررسی عوامل و چالش‌های حقوقی جهانشمولی نظام حقوق مالکیت فکری. رساله منتشر نشده دکتری. دانشگاه تهران.
- ملک، هادی (۱۴۰۱). بررسی حقوقی نقش بلاکچین در قراردادهای هوشمند حوزه مالکیت فکری. پژوهش‌های حقوقی میان رشته‌ای، ۳(۱۰)، ۶۷-۸۳.
- منصوری طهرانی، سید مجید و شاهسوندی، اسماعیل (۱۴۰۳). بررسی تطبیقی تعاملات حقوق مالکیت فکری (معنوی) در ایران و تجارت بین‌الملل. فصلنامه مطالعات حقوق، شماره ۳۸، ۷۹-۹۸.
- موسایی، میثم (۱۳۸۵). آثار اقتصادی الحاق ایران به سازمان جهانی تجارت در حوزه مالکیت ادبی و هنری. شرکت چاپ و نشر بازرگانی.
- میرکریمی، پژمان، میرعباسی، سیدباقر و مرادی، مریم (۱۴۰۲). تبیین ابعاد و مؤلفه‌های جایگاه حقوق مالکیت فکری در نظام حقوق بین‌الملل عمومی. فصلنامه مطالعات میان‌رشته‌ای فقه، ۳(شماره ۲ (پیاپی ۱۰))، ۱-۱۸.
- نصیری، نیلوفرالسادات (۱۳۹۷). مطالعه تطبیقی حمایت از حقوق مالکیت ادبی و هنری در قوانین ایران، لایحه حمایت از مالکیت فکری و کنوانسیون برن. پایان‌نامه منتشرنشده کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی.
- نوروزی، علیرضا (۱۳۸۰). مطالعه مزایا و معایب پیوستن ایران به نظام بین‌المللی حق مؤلف از دیدگاه متخصصان علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی. پایان‌نامه منتشرنشده کارشناسی ارشد. دانشگاه تهران.

References

- Abbasi, M., Islam, M. M., & Akrami, F. (2015). The position and challenges of Iran in international protection of literary and artistic property rights. *Medical Law*, 4, 11-46. <http://ijmedicallaw.ir/article-1-556-fa.html> [in Persian]
- Adetunji, A. O., & Okuonghae, N. (2022). Challenges of copyright protection in the digital age: The Nigerian perspective. *Library Philosophy and Practice*, 1-23.
- Adeyemi, I. O. (2019). Copyright issues in Nigeria: Analysis of Nigerian Copyright Commission cases between the years 2008-2018. *International Journal of Knowledge Content Development & Technology*, 10(1), 71-82. <https://doi.org/10.5865/IJKCT.2020.10.1.071>

- Ahmadian, A. (2020). The role of intellectual property protection in economic development with a focus on Iranian law. *Qanun Yar*, 4(16), 727-740. [in Persian]
- Aloun, D. M. (2024). An analysis of international legal protection of copyright. *International Journal of Space Law and Policy (IJSLLP)*, 2(1), 12-26. <http://dx.doi.org/10.13140/RG.2.2.25466.09923>
- Amini, M., & Seyyadi, S. (2021). Comparative study of "author's right" and "publishing right" in Roman-Germanic and Common Law legal systems with a focus on Iranian law. *Pajohesh va Negarish-e Ketebha-ye Daneshgahi*, 25(48), 228-261. <https://doi.org/10.30487/rwab.2021.136154.1416> [in Persian]
- Amouzegar, M. (2004). *Legal implications of Iran's membership in the World Trade Organization*. Unpublished master's thesis, University of Tehran. [in Persian].
- Andarz, D., Ahmadzadeh, A., & Akbarian, Z. (2018). Protected works in the draft bill for the protection of literary and artistic rights in Iran and the Berne Convention. *Mostaghatat-e Hoghooghi*, 27(10), 1-36. <https://doi.org/10.22099/jls.2018.27790.2711> [in Persian]
- Ani, M. (2019). *Legal analysis of privileges stipulated in the appendix to the Berne Convention for developing countries*. Unpublished master's thesis, University of Tehran. [in Persian]
- Aoki, Z. B. (1990). Will the Soviet Union and the People's Republic of China Follow the United States' Adherence to the Berne Convention. *BC Int'l & Comp. L. Rev.*, 13, 207.
- Awokuse, T. O., & Yin, H. (2010). Does stronger intellectual property rights protection induce more bilateral trade? Evidence from China's imports. *World Development*, 38(8), 1094-1104. <https://doi.org/10.1016/j.worlddev.2009.12.016>
- Ayoubi, L. (2018, May). The copyright law of Iran: An overview of recent developments. In Lida Ayoubi "The Copyright Law of Iran: An Overview of Recent Developments" (2017) WIPO-WTO Colloquium Papers (Vol. 11).
- Bannerman, S. (2011). Canadian copyright: History, change, and potential. *Canadian Journal of Communication*. <https://doi.org/10.22230/cjc.2011v36n1a2321>
- Bozorgi, V., Fathizadeh, A. H., Zahedtalebani, A., & Vaziri, M. H. (2015). *World Trade Organization and Iran's cultural products*. Research Institute of Culture, Art, and Communication. [in Persian]
- Brown, R. S. (1987). Adherence to the Berne Copyright Convention: The Moral Rights Issue. *J. Copyright Soc'y USA*, 35, 196.
- Chrastina, J. (2018). *Meta-synthesis of qualitative studies: Background, methodology and applications*. In *NORDSCI Conference on Social Sciences 2018 Conference Proceedings* (Vol. 1, pp. 123-131). Meeting Park Forum Helsinki, Finland.

- Cipta, H. (2016). Konvensi Bern dan perlindungan hak cipta. *Jurnal Surya Kencana Dua: Dinamika Masalah Hukum dan Keadilan*, 6(1). <https://doi.org/10.32493/jdmhkdmmhk.v6i1.341>
- Deepanshi, J. I. M. S., & Marwah, K. (2021). Influence of Berne Convention On Copyright Laws In India. *Indian Journal of Law and Legal Research*, 2(1), 170-175.
- Emami, A. (2022). *Haqooq-e malekiyat-e ma'naviy* [Intellectual property rights]. Nashr-e Mizan. [in Persian]
- Fankhanel, L. (2014). The effects of the Berne Convention on translations in the Netherlands. *Rev. Econ. Rsch. on Copyright Issues*, 11, 1.
- Fasih Ramandi, M. (2017). *The Berne Convention, countries' membership, and the status of Iran in the current situation*. Research Institute for Culture, Art, and Communication. [in Persian]
- Gana, R. L. (2017). Has creativity died in the Third World? Some implications of the internationalization of intellectual property. In *Globalization and Intellectual Property* (pp. 433-468). Routledge.
- Ghafarian Kablu, M., Pashazadeh, H., Rahbar Farshpeira, N., & Masoudi, N. (2022). International intellectual property requirements in the global community and their function in Iranian and U.S. law. *International Studies Quarterly*, 19(3), 271-286 <https://doi.org/10.22034/isj.2023.366504.1919> . [in Persian]
- Ghessaa, M. (2004). The necessity and implications of accepting the copyright agreement. *Book Monthly (Children and Adolescents)*, 86, 93-101. [in Persian]
- Ginsburg, J. (2020). Floors and Ceilings in International Copyright Treaties (Berne/TRIPS/WCT minima and maxima). *Columbia Public Law Research Paper*, (14-659). <https://doi.org/10.1017/9781009071338.014>
- Gupta, A. (2019). *Critically Discuss the Continued Relevance of the Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works* (1886).
- Haghaninejad, G. (2009). *Comparison of the international obligations of the World Trade Organization (WTO) with Iranian law in the field of copyright*. Unpublished Master's thesis, Payame Noor University of Tehran. [in Persian]
- Hazrati, S. (1999). *The moral rights of authors in Iranian and Islamic law and international conventions*. Unpublished Master's thesis, Imam Sadiq University. [in Persian]
- Hekmatnia, M., et al. (2021). *The Berne Convention: Dimensions, consequences, and impacts of Iran's accession*. Research Institute for Culture, Art, and Communication. [in Persian]
- Hosseini, S. S. (2010). *A study on the views of publishers in Tehran regarding the status of copyright in Iran and the implications of Iran's accession to the international copyright system*. Unpublished master's thesis, Islamic Azad University. [in Persian]

- Hosseini, S. S., & Matlabi, D. (2013). Examining the consequences of Iran's accession to the international copyright system from the perspective of Tehran publishers. *Information Research and Public Libraries (Payam-e Ketabkhaneh)*, 18(2(Issue 69)), 287–312. doi:20.1001.1.26455730.1391.18.2.6.1 [in Persian]
- Hutukka, P. (2023). Copyright Law in the European Union, the United States and China. *IIC-International Review of Intellectual Property and Competition Law*, 54(7), 1044-1080.
- Jacobs, S. (2016). The effect of the 1886 Berne Convention on the US copyright system's treatment of moral rights and copyright term, and where that leaves us today. *Mich. Telecomm. & Tech. L. Rev.*, 23, 169.
- Jafari Zadeh, M., & Ashna, H. D. (2023). Explaining the perspective on the acceptance of the "Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works" from the viewpoint of cultural security for the Islamic Republic of Iran. *Strategic Studies Quarterly*, (3), 67-89. [in Persian]
<https://doi.org/10.22034/srq.2023.399677.4062>
- Jandhyala, S. (2015). International and domestic dynamics of intellectual property protection. *Journal of World Business*, 50(2), 284-293. <https://doi.org/10.1016/j.jwb.2014.10.005>
- Karimi, S. (2023). Examining the reasons for Iran's non-accession to the Berne Convention (from the perspective of literary and artistic rights). *Legal Civilization*, 6(16), 101–114. [in Persian]
- Karimi Esfahani, K., & Rasam, N. (2022). Examination of the publishing right process and the protection of authors' and publishers' rights in the intellectual property system: A comparative study of Iranian and international law. *7th International and National Conference on Management, Accounting, and Law Studies*, Tehran. [in Persian]
- Kermani Nejadbadi, M. (1997). *Examination of the moral rights of authors in Iranian law and international conventions*. Unpublished Master's thesis, Islamic Azad University. [in Persian]
- Klimoska, K. (2020). The Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works: Protection and the Public Interest in Scientific Work. *University of Library Studies and Information Technologies*, 797-805.
- Kurt, K. (2021). Berne Convention and Turkey's participation process. *Journal of Atatürk Research Center*, 104, 1-42.
- Leaffer, M. (1990). International Copyright from an American Perspective. *Ark. L. Rev.*, 43, 373.
- Malek, H. (2022). Legal analysis of the role of blockchain in smart contracts in the field of intellectual property. *Interdisciplinary Legal Research*, 3(10), 67-83. [in Persian]
- Manghutay, A. G. (2012). The Berne Convention and the Iranian Law:

- Negative Implications of the Differences in the Scope of Application. NISCAIR-CSIR, 17(6). 559-567. [https://nopr.niscpr.res.in/bitstream/123456789/15024/3/JIPR%2017\(6\)%20559-567.pdf](https://nopr.niscpr.res.in/bitstream/123456789/15024/3/JIPR%2017(6)%20559-567.pdf)
- Mansouri Tehrani, S. M., & Shahsavandi, E. (2024). A comparative study of intellectual property rights interactions in Iran and international trade. *Legal Studies Quarterly*, 38, 79-98. [in Persian]
- Matlabi, D. (2024). Accession to international copyright conventions in developing countries: Lessons from Iran. Islamic Azad University, Yadegar-e-Imam Branch. (Research Project). [in Persian]
- Matlabi, D., & Hosseini, S. S. (2013). Views of publishers in Tehran on copyright in Iran. *National Studies in Library and Information Organization*, 24(2), 42–56. [in Persian]
- Mehnatfar, Y., Osmani, F., & Gorjipour, M. J. (2020). The effect of intellectual property rights protection on economic growth and income distribution in Iran. *Sociology Studies*, 49(13), 113-133. <https://doi.org/10.30495/jss.2020.558273.1087> . [in Persian]
- Mirkarimi, P., Mirabbasi, S. B., & Moradi, M. (2023). Explaining the dimensions and components of the status of intellectual property rights in the public international law system. *Interdisciplinary Jurisprudence Studies Quarterly*, 3(2), 1-18. https://mrfeghh.ctb.iau.ir/article_696710.html . [in Persian]
- Mohammadzadeh Vadeghani, A., & Ani, M. (2019). Advantages and legal effects of Iran's accession to the Berne Convention and its annex adopted in Paris, 1971. *Research and Development in Comparative Law*, 2(2), 364–388. [in Persian] https://jcl.illrc.ac.ir/article_239548.html
- Mohseni, H. (2023). Global treaties related to intellectual property rights and knowledge-based development in Iran. *Agricultural Information Science and Technology*, 6(1), 51–63. [in Persian] <https://doi.org/10.22092/jaist.2023.362959.1096>
- Mohseni, S., & Ghobouli Darafshan, S. M. (2015). *Literary and artistic rights (A comparative study in the laws of Iran, France, and Egypt)*. Research Institute for Islamic Studies in Humanities Publishing Institute. [in Persian]
- Mo'in Islam, M. (2018). *Examination of the factors and legal challenges of the universality of the intellectual property rights system*. Unpublished Doctoral Dissertation, University of Tehran. [in Persian]
- Musai, M. (2006). *Economic impacts of Iran's accession to the World Trade Organization in the field of literary and artistic property*. Commercial Publishing and Printing Company. [in Persian]
- Musai, M. (2011). Accession to the WTO, Observation of Copyright and the Iranian Book Market. *The Economic Research*, 11(2), 111-123.

- Nasiri, N. (2018). *Comparative study of the protection of literary and artistic property rights in Iranian law, the Intellectual Property Protection Bill, and the Berne Convention* (Unpublished master's thesis). Islamic Azad University. [in Persian]
- Norouzi, A. (2001). A study of the advantages and disadvantages of Iran's accession to the international copyright system from the perspective of library and information science experts. Unpublished Master's thesis, University of Tehran. [in Persian]
- Olian Jr, I. A. (1973). International copyright and the needs of developing countries: the awakening at Stockholm and Paris. *Cornell Int'l LJ*, 7, 81.
- Pourmohammadi, S. (2008). The evolution of copyright in Iran. *Generalities Ketab Mah*, (3), 26-33. [in Persian]
- Rahimi, F. (2021). *Evaluation of copyright laws in Iran from the perspective of publishing legal experts* (Unpublished master's thesis). University of Tehran. [in Persian]
- Rezaei Liasi, S. (2020). Legal Impediments and requirements in the field of intellectual property ownership and its role in Iran's accession to the World Trade Organization (Unpublished master's thesis). Tabarestan Higher Education Institute. [in Persian]
- Rezvanpanah-Pashteh, M., & Ansari, A. (2022). *Literary and artistic property in the Comprehensive Bill on the Protection of Literary and Artistic Property Rights and the Berne Convention*. 10th International Conference on Legal and Judicial Studies. [in Persian]
- Ross, D. (1990). The United States joins the Berne Convention: New obligations for authors' moral rights. *NCL Rev.*, 68, 363.
- Sadeghi, H., & Akbari, M. (2014). *Advantages and disadvantages of Iran's accession to the Berne Convention*. In Proceedings of the National Conference on Iran and International Legal Challenges, Maragheh (pp. 165–176). [in Persian]
- Sadeghi, M., Molapanah, S., & Safari, M. (2023). The application of blockchain in protecting intellectual property rights and its practical aspects. *Private Law*, 20(1), 31-44. [in Persian]
- <https://doi.org/10.22059/jolt.2023.358036.1007195>
- Sadeghi Moghadam, H. (1988). *Copyright and international conventions*. Unpublished Master's thesis, Tarbiat Modares University. [in Persian]
- Safavian, G. R. (2014). *Copyright from the perspective of international law and Iranian law*. Unpublished Master's thesis, Shahid Ashrafi Esfahani Non-Governmental Higher Education Institute. [in Persian]
- Saleh, F. (2003). *Intellectual property in Iran and examining the consequences of Iran's accession to the international convention (copyright)*. Cultural Studies Office of the Islamic Consultative Assembly. [in Persian]

- Sandelowski, M., & Barroso, J. (2006). *Handbook for synthesizing qualitative research*. springer publishing company. <https://doi.org/10.46743/2160-3715/2009.2820>
- Sarkissian, A. (2008). Intellectual property rights for developing countries: Lessons from Iran. *Technovation*, 28(11), 786-798. <https://doi.org/10.1016/j.technovation.2008.04.001>
- Schow, E. (2023). Updating the Berne Convention for the Internet Age: Un-Blurring the Line Between United States and Foreign Copyrighted Works. *Brigham Young University Journal of Public Law*, 37(2), 385-413.
- Seif-Asgari Barkosarayi, S. (2018). *Economic impacts of Iran's accession to the Berne Convention on music consumption*. Unpublished Master's thesis, Isfahan University of Art. [in Persian]
- Seyed Ali Roteh, S. S. (2008). *Intellectual property rights and their economic impacts on Iran's accession to the World Trade Organization*. Unpublished Master's thesis, University of Tehran. [in Persian]
- Sgambati, S. L. (1992). China's Accession to the Berne Convention: Bandaging the Wounds of Intellectual Property Piracy in China. *Fordham Ent. Media & Intell. Prop. LF*, 3, 139. <https://ir.lawnet.fordham.edu/iplj/vol3/iss1/10/>
- Sharif-Moghaddam, H., Rohollahi, S., & Sharif-Moghaddam, S. (2016). Study of compliance with authors' rights (copyright) in the scope of scientific activities in Iran. *Shiraz University Legal Studies*, 8(1), 85-109. [in Persian]
- Sheshjavani, H. (2021). Economic policy-making in the cultural sector: Examining the effect of copyright regulation policy on the income of literary authors in Iran. *Modern Economy and Trade*, 16(3), 87-103. [in Persian]
- Shokri, S. (2018). *Requirements for Iran's accession to the Berne International Convention*. In Proceedings of the Second International Conference on Jurisprudence and Law, Advocacy, and Social Sciences (pp. 1-13). [in Persian]
- Soleimani, H., & Seyed Abadi, A. A. (2017). *The consequences of the Islamic Republic of Iran's accession to the World Trade Organization in the field of books*. Book House. [in Persian]
- Solh-Mirzaei, K., Kianpour, S., & Shater-Khabazi, M. (2021). The role of intellectual property rights conventions and moral corruption on Iran's economic growth. *Ethics in Science and Technology Quarterly*, 16(2), 187-189. [in Persian] <https://ethicsjournal.ir/article-1-2305-fa.html>
- Sundara Rajan, M. T. (1999). *Developing countries and the international copyright regime: the neglected issue of cultural survival* (Doctoral dissertation, University of British Columbia). <https://doi.org/>

- 10.14288/1.0077448
- Swenson, B. (1992). Intellectual Property Protection through the Berne Convention: A Matter of Economic Survival for the Post-Soviet New Commonwealth of Independent States. *Denv. J. Int'l L. & Pol'y*, 21, 77.
- Talebnejad, S. (2014). *Legal impacts of Iran's accession to the Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works*. Unpublished Master's thesis, Tarbiat Modares University. [in Persian]
- Tavasoli Naeini, M., & Jafari, S. (2009). The 1886 Berne Convention (Protection of Literary and Artistic Works) and the benefits of Iran's accession to it. *Islamic Jurisprudence and Legal Studies (Fiqh and Islamic Legal Foundations)*, 5(17), 11-38. [in Persian]
- Udoh, G. P. (2020). The Protection of Literary Works under Article 2 of the Berne Convention and its Acceptability in EU Countries. *Available at SSRN 3562239*.
- Ugwumba, S. W. (2020). Examining the role and limits of copyright law and policy in enabling access to education in Nigeria: a development inquiry. *Journal of African Law*, 68, 301-321. <https://hdl.handle.net/10468/10580>
- Varaprasada Rao, K., & Panda, S. K. (2022). A design model of copyright protection system based on distributed ledger technology. *In Computer Communication, Networking and IoT: Proceedings of 5th ICICC 2021, Volume 2* (pp. 127-141). Singapore: Springer Nature Singapore. http://dx.doi.org/10.1007/978-981-19-1976-3_17
- Zad Lahiji, A. (2020). *Protection of authors' economic rights under the Comprehensive Intellectual Property Bill and comparison with international instruments* (Unpublished master's thesis). Islamic Azad University. [in Persian]
- Zamani, A. (2015). *Comparative study of intellectual property protection in Iranian law and the WIPO Convention* (Unpublished master's thesis). [in Persian]
- Zarei, F., Masoudi, Sh., & Ravanshad, H. (2021). *Review of intellectual property rights (copyright) in Iran*. 7th National Conference on Management Studies in Humanities, Tehran. [in Persian]
- Zhu, L. (2021). *A Comparative Study of Copyright Protection in China and the US, In the Context of US-China Trade Disputes*. <https://digitalcommons.law.ggu.edu/theses/86/>